

天童如淨禅师语录

rú jìng chán shī yǔ lù xù
如淨禪師語錄序

wū jiā zōng pài zhōng   cáo dòng zé jī guān bú lù   lín jì zé bàng hē
五家宗派中。曹洞則機關不露。臨濟則棒喝

fèn míng   gǒu dé qí yóu   mén hù yì rù   suī qǔ shě shǎo yì zuò yòng fú
分明。苟得其由。門戶易入。雖取捨少異作用弗

tóng   yào zhī shū tú yī zhī ěr   wéi tiān tóng jìng chán shī   bú liú bú yī jiān
同。要之殊塗一致耳。惟天童淨禪師不流不倚兼

ér yǒu zhī   zì chéng yī jiā bā miànshòu dí   shǐ yǐ zhú bǐ zǐ jiǔ zhī tòng
而有之。自成一家八面受敵。始以竹篋子久知痛

yāng   hòu yīn yī dī shuǐ jiàn zhì péngchōng   duàn qiàn xuán yá zhǎn dìng jié tiě
癢。後因一滴水漸至澎衝。斷塹懸崖斬釘截鐵。

suǒ wèi yòng fǎ dé fǎ wài yì   dé yú wàng quán   dé tù wàng tí zhě yě
所謂用法得法外意。得魚忘筌。得兔忘蹄者也。

guān qí dēng bǎo huá zuò   ruò měng hǔ jù   jī dà fǎ gǔ zuò shī zǐ hóu
觀其登寶華座。若猛虎踞。擊大灋鼓作獅子吼。

zhí shǐ rén tiān zàn yǎng mó guī guī jiàng   zhì yú yī jì yī sòng yī huà yī
直使人天讚仰魔鬼歸降。至於一偈一頌一話一

yán   hū fēng tǔ yún hōng léi chē diàn   qiān tài wàn mào bú kě qióng jìn   jìn
言。呼風吐雲轟雷掣電。千態萬貌不可窮盡。近

shì zūn xiǔ jué wú jīn yǒu zhě   fān lì sì dà bǎo chà   gū yún yě hè qù
世尊宿絕無僅有者。凡歷四大寶刹。孤雲野鶴去

zhù zì rú   jiē yú shì jiàn yān   gù yǒng měng jīng jìn zhě dé zhī   yóu rù
住自如。皆於是見焉。故勇猛精進者得之。猶入

àn shì yù dà guāng míng jiàn zhǒng zhǒng sè   tuì suō wèi yù zhě wèi zhī   rú
暗室遇大光明見種種色。退縮未論者畏之。如

zǐ dì zhī duì yán fù shī shū bù zhī yào míng xuàn ér jué jí chōu zhōng yǒu
子弟之對嚴父師。殊不知藥暝眩而厥疾。瘳終有

yì yǐ shī zhī dé lì chù chū shēng rù sǐ chù gù nán yǐ xíng jì qiú
益矣。師之得力處。出生入死處。固難以形迹求

zuò shí fǎ huì rán guān shuǐ bì guān lán shè dà hǎi cóng jīn yá gù shě
作實法會。然觀水必觀瀾。涉大海從津涯。故舍

qí yán wú yǐ qiú qí ào yě zōng shàng rén yǐ shī zhī fǎ yǔ bǐ yǔ
其言。無以求其奧也。宗上人以師之法語。俾予

xù qí piān shǒu yǔ zé ān néng gài yǔ yǔ shī wéi xiāng guó rén wéi
序其篇首。予則安能。蓋予與師。為鄉國人。為

dào yì yǒu qiè xīn yǎn xiàng zhào bù kě wú shù yǔ yǐ shù dà gài yīn
道誼友。且心眼相照。不可無數語以述大概。因

zú ěr yǐ fù yú zhì wěi ruò fū fā yáng shèng měi shǐ dēng dēng xiàng xù shī
卒爾以附于帙尾。若夫發揚盛美。使燈燈相續師

zhī míng yù jiǔ ér yù lóng zé yǒu dāng shì zhī míng gōng jù rú zài
之名愈久而愈隆。則有當世之名公鉅儒在

shào dìng èr sù suì zài jǐ chǒu tóng bǎi sǎn lì lǚ xiāo jìng shū
紹定二禩歲在己丑。桐柏散吏呂瀟 敬書

rú jìng chán shī yǔ lù mù cì
如淨禪師語錄目次

shàngjuàn
上卷

xù
序

qīngliáng yǔ lù
清涼語錄

jìng cí yǔ lù
淨慈語錄

ruì yán yǔ lù
瑞岩語錄

zài zhù jìng cí yǔ lù
再住淨慈語錄

xià juàn
下卷

tiān tóng yǔ lù
天童語錄

shàngtáng
上堂

xiǎo cān
小參

pǔ shuō
普說

fǎ yǔ
法語

sòng gǔ
頌古

zàn fó zǔ
讚佛祖

xiǎo fó shì
小佛事

jì sòng
偈頌

bá
跋

zhù jiàn kāng fǔ qīngliáng sì yǔ lù
住建康府清涼寺語錄

shì zhě wén sù biān
侍者文素編

shī yú jiā dìng sān nián shí yuè chū wǔ rì yú huá cáng bāo zhōngchán
師於嘉定三年十月初五日。於華藏褒忠禪

sì shòu qǐng rù sì
寺。受請入寺

zhǐ shān mén jié duànchéng tú mò zhí lái qián kūn dòng chè cǐ mén kāi
指山門截斷程途驀直來。乾坤洞徹此門開。

zuǒ biān pāi xī yòu biān chuī dǎo fān guān lì qí fēng léi
左邊拍兮右邊吹。倒翻關棧起風雷

zhǐ fó diàn kāi diàn jiàn fó yǎn zhōng dú cì duō bá què cì lǐ bài
指佛殿開殿見佛。眼中毒刺咄拔却刺。禮拜

shāoxiāngdiān dǎo dùn zhì
燒香顛倒鈍置

jù fāngzhàng jué chū dá mó yǎn jīng zuò ní dàn zǐ dǎ rén gāo
踞方丈。抉出達磨眼睛。作泥彈子打人。高

shēng yún kàn hǎi kū chè guò dǐ bō làng pāi tiān gāo
聲云。看海枯徹過底。波浪拍天高

shī zhì fǎ zuò qián niān tiē bǐ tóu tū jìn yī háo tōng zhì zhì
師至法座前。拈帖。筆頭禿盡一毫通。至

liáo liáo jìng jí zhōng jǔ tiē yún kàn diǎn qǐ fēng yún chuán hào lìng léi
寥寥。靜極中舉帖云。看點起風雲傳號令。雷

tíng pō mò zhèngāngzōng mò yǒu gòngxiàngzhèng jù dǐ mē qīè jì cè ěr
霆潑墨振綱宗。莫有共相證據底麼。切忌側耳

niān qīng shū   qú tán dīng gǔ fū zǐ yǎn jīng   liǎng cǎi yī sài yù zhèn
拈請疏。瞿曇頂骨夫子眼睛。兩彩一賽玉振

jīn shēng
金聲

zhǐ fǎ zuò   dà dì píng shěn   cǐ zuò gāo guǎng   qiān biàn wàn huà wú
指法座。大地平沈。此座高廣。千變萬化無

gōngshòushǎng
功受賞

liǎn yī jiù zuò   wèn dá bù lù   nǎi yún   tí gāng   lù zhù huái tāi
斂衣就座（問答不錄）乃云（提綱）露柱懷胎

hū rán bào liè   tū chū wú kǒng tiě chuí   lì jié dōu lú bài quē   zhí dé
忽然爆裂。突出無孔鐵槌。歷劫都盧敗缺。直得

jīn sù dà shì shēng yù lín táng   qīn cóng máo zhuī zǐ shàng   chuī yī zhèn yè
金粟大士陞玉麟堂。親從毛錐子上。吹一陣業

fēng   shǐ qí biàn zuò shuǐ gǔ niú chè diān chè kuáng   dōng chēng xī zhǔ nán dǎo běi
風。使其變作水牯牛徹顛徹狂。東撐西拄南倒北

lèi   wèi miǎn fàn tài píng shuǐ cǎo   pò qīng liáng tián dì   shēn zāi jīng jì biàn
播。未免犯太平水草。破清涼田地。深栽荊棘遍

bù jī lí   yǐ cǐ duàn lín jì mìng gēn   yǐ cǐ xiā nà sēng yǎn mù   yǐ
布蔕藜。以此斷臨濟命根。以此瞎衲僧眼目。以

shǒu pāi xī yún   chì chì   zhě chù shēng lú sāi mǎ hàn   xiàng jù yīn náo luàn
手拍膝云。叱叱。者畜生驢腮馬頰。相句引惱亂

yán fú xiào shā rén   suī rán yǔ me   bì jìng gōng guī hé chù   zǒng zài wú
閻浮笑殺人。雖然與麼。畢竟功歸何處。總在吾

huángshèng huà zhōng   fù jǔ   jié zuò   sān shèng dào   féng rén zé biàn chū
皇聖化中。復舉（結座）三聖道。逢人則便出。

chū zé bù wéi rén   xìng huà dào   wǒ féng rén zé bù chū   chū zé biàn wéi
出則不為人。興化道。我逢人則不出。出則便為

rén cǐ liǎng zé gōng àn yàn jìn nà sēng nán wéi zhe yǎn hū bèi wǒ
人。此兩則公案驗盡衲僧。難為著眼。忽被我

dà tán yuè jiàn kāng fǔ zhǔ děng xián qù pò jǔ sì qīng liáng kě wèi lóng yín yún
大檀越建康府主等閑覷破舉似清涼。可謂龍吟雲

qǐ hǔ xiào fēng shēng wèi miǎn jiè shàng shū bí kǒng wéi cóng lín chū qì
起。虎嘯風生。未免借尚書鼻孔。為叢林出氣。

yǒu gè kǒu hào jǔ sì zhū rén yī jǔ shǒu dēng lóng hǔ bǎng tài píng qīn dào
有箇口號舉似諸人。一舉首登龍虎榜。太平親到

fēng huáng chí quán shēng quán shā cháo yán xiàng gèng tòu jī xiān xiàng shàng jī
鳳凰池。全生全殺超言象。更透機先向上機

qīng shǒu zuò shàng táng bá duàn dú tuó wěi bā chuān zhù hēi niú bí
請首座上堂。拔斷毒蛇尾巴。穿住黑牛鼻

kǒng xū kōng bèi shàng qiān lái dà dì liù fān zhèn dòng shèn è dú xī shèn
孔。虛空背上牽來。大地六番震動。甚惡毒兮甚

chóu chóu shǐ niào xíng sào hàn xuè liú nǐ jiāng yǎn qù wú zōng jì gè shì
仇讎。屎尿腥臊汗血流。擬將眼覷無蹤跡。箇是

qīng liáng dì yī tóu hè yī hè
清涼第一頭。喝一喝

yuán xiāo shàng táng guò qù rán dēng fó xiāng qiān nòng yè shí xiàn zài
元宵上堂。過去然燈佛。相牽弄業識。現在

lòu dēng zhān guāng yǐng mǎn rén yǎn wèi lái qián zhǐ nǎn zé zāng wú chù diǎn
漏燈盞光影瞞人眼。未來乾紙撚賊賊無處典。

duō dú lóu qián diǎn pò bí kǒng lǐ kàn jiàn nà sēng mén xià hēi mǎn
咄。髑髏前點破。鼻孔裡看見。衲僧門下黑漫

màn lì jié bù fēn tōng yī xiàn
漫。歷劫不分通一線

zhū fāng dào jiù zhì shàng táng dà dào wú mén zhū fāng dǐng nǐng
諸方道舊至。上堂。大道無門。諸方頂𪔐

shàng tiào chū xū kōng jué lù qīng liáng bí kǒng lǐ rù lái nèn me xiàng
上跳出。虛空絕路。清涼鼻孔裡入來。怎麼相

jiàn qú tán zéi zhōng lín jì huò tāi yī dà jiā diān dǎo wǔ chūn
見。瞿曇賊種。臨濟禍胎。咦。大家顛倒舞春

fēng jīng luò xìng huā fēi luàn hóng
風。驚落杏花飛亂紅

xiè yuán xī táng shàng táng méi huā qīng xiǎo xiāng làn màn ér jiè gōng
謝緣西堂上堂。梅花清曉香。爛熳而借功。

liǔ xiàn zǎo chūn nóng rì xuān ér zhuǎn wèi fēi nà biān qù cóng zhě lǐ
柳線早春濃。日暄而轉位。非那邊去。從者裡

lái duō duō hé hé xī zhǔ bīn miào yè bō bō qiè qiè xī piān zhèng
來。哆哆和和兮。主賓妙叶。跛跛挈挈兮。偏正

quán gāi zhí dé ní rén wǔ xiù shí nǚ chuī shēng zì rán qīng bái chuán
全該。直得泥人舞袖。石女吹笙。自然清白傳

jiā yóu shì ér sūn biān shì qiě dào wēi yīn yǐ qián yī jù yòu zuò me
家猶是兒孫邊事。且道。威音已前一句。又作麼

shēng qiān guāng bù zhào kōng wáng diàn yè bàn wū jī dài xuě fēi
生。千光不照空王殿。夜半烏雞帶雪飛

chén xuān yì shēng rì shēng táng chūn fēng qīng chūn rì qīng liǔ yǎn qīng huáng
陳宣義生日陞堂。春風輕春日晴。柳眼青黃

yīng míng yù yù cōng cōng shēng ruì qì shì shàng lǎo rén tiān shàng xīng nèn
鶯鳴。鬱鬱葱葱生瑞氣。世上老人天上星。恁

me jiàn dé shì jiā zàn tàn mí lè zhèng míng pán táo xiān guǒ xiào zhōng
麼見得。釋迦讚歎。彌勒證明。蟠桃仙果笑中

chéng suī rán qiě dào lín xià nà sēng jiāng hé chóu xiàn shǒu zhōng qiān gǔ yī
呈。雖然且道。林下衲僧將何酬獻。手中千古一

zhī téng
枝藤

shàngtáng sān fēn guāng yīn èr zǎo guò chí rì jiāngshān lì líng tái
上堂。三分光陰二早過。遲日江山麗。靈臺

yí diǎn bù kāi mó chūn fēng huā cǎo xiāng tān shēng zhú rì qū qū qù
一點不揩磨。春風花草香。貪生逐日區區去。

ní róng fēi yàn zǐ huàn bù huí tóu zhēng nài hé shā nuǎn shuì yuānyāng dà
泥融飛燕子。喚不回頭。爭奈何沙暖睡鴛鴦。大

zhòng qīng liáng gā sòng niàn shī hái yǒu gāng zōng yǎn mù me yǎ dù juān
眾清涼夾頌念詩。還有綱宗眼目麼。啞。杜鵑

tí bù chè xuè liú shān zhú liè
啼不徹。血流山竹裂

sì yuè bā rì shàngtáng yún kāi shān yuè lù yǔ guò sè xīn xiān
四月八日上堂。雲開山嶽露。雨過色新鮮。

qú tán bù chū shì bài què wèi shēng qián tiān shàng tiān xià zéi shì xiǎo
瞿曇不出世。敗闕未生前。天上天下賊是小

rén sān bài qǐ lái jiāo è shuǐ màn jiāng yǎn cǎi dāng yīn qín
人。三拜起來澆惡水。謾將掩彩當慙慙

qiū hàn shàngtáng yī yè luò kōng suǒ suǒ tiān xià qiū qián bāo bāo
秋早上堂。一葉落空索索。天下秋乾剝剝。

dà zhòng ruò hái zuò zài zhě lǐ zǒng shì kě sǐ dǐ hàn qiě zuò me
大眾。若還坐在者裡。總是渴死底漢。且作麼

shēng tāo tiáo huó lù qīng liáng yǒu gè fāng biàn zhuó zhǔ zhàng yī xià pī
生。討條活路。清涼有箇方便。卓拄杖一下霹

lì yī shēngpāng tuó dà shù xiào kàn wū téng dǎo shàng shù
靨。一聲滂沱大滂。笑看烏藤倒上樹

là bā shàngtáng liù nián luò cǎo yě hú jīng tiào chū hún shēn shì
臘八上堂。六年落草。野狐精跳。出渾身是

gē téng dǎ shī yǎn jīng wú mì chù kuáng rén gāng dào wù míng xīng qīng liáng
葛藤。打失眼睛無覓處。誑人剛道悟明星。清涼

nèn me zàn tàn huàn zuò zhī ēn bào ēn qí huò bù rán nián nián là
恁麼讚歎。喚作知恩報恩。其或不然。年年臘

bā yī ōu chá lǐ bài shāoxiāng dùn zhì tā
八一甌茶。禮拜燒香鈍置他

zhèng dàn shàng táng jīn cháo zhèng yuè chū yī yī jǔ shàng shàng dà
正旦上堂。今朝正月初一。一舉上上大

jí jí wú bú lì chūn fēng hé qì sàn rù huā shāo bǎi cǎo tóu chén
吉。吉無不利。春風和氣。散入花梢。百草頭塵

chén chà chà zhuǎn fēng liú
塵刹刹轉風流

yuán xiāo shàng táng dú lóu qián nǎo gài hòu yī diǎn dòng míng guāng yǐng lǐ
元宵上堂觸髅前。腦蓋後一點洞明。光影裡

zǒu bì jìng rú hé duō rán dēng gǔ fó zhuǎn xiào é
走。畢竟如何。咄。然燈古佛轉誦訖

èr yuè yī rì shàng táng dà zhòng wú miàn mù hàn miàn mù quán gāi
二月一日上堂。大眾無面目漢。面目全該

rì hōng yáng liǔ yǎn yān mò xìng huā sāi qí huò bù rán huáng yīng tí bú
日烘。楊柳眼烟抹杏花腮。其或不然。黃鶯啼不

jìn tè dì xià zhī lái níng bó shàng táng qú tán yè bàn fān jīn dòu wàn
盡。特地下枝來涅槃上堂瞿曇。夜半翻筋斗。萬

xiàng píng shěn dà dì kōng léi dé bō xún pāi shǒu xiào dēng lóng lù zhù àn duì
像平沈大地空。贏得波旬拍手笑。燈籠露柱暗撻

xiōng qīng liáng dāng shí ruò jiàn yì nǎi pāi shǒu dà xiào hé gù lǐ zhǎng
胸。清涼當時若見。亦乃拍手大笑。何故。理長

zé jiù jì dào jīn rì yòu zuò me shēng wú xiàn shān huā yǔ liú shuǐ
則就。既到今日。又作麼生。無限山花與流水。

jǐ duō tí niǎo gòng chūn fēng
幾多啼鳥共春風

sì yuè bā rì shàngtáng lóngshēnglóng fēngshēngfēng zhǐ tiān zhǐ dì dú
四月八日上堂。龍生龍鳳生鳳。指天指地獨

chéng zūn lǎo shǔ yǎng ér xún wū dòng dà zhòng kān pò le yě gòngjiāng
稱尊。老鼠養兒巡屋棟。大眾勘破了也。共將

è shuǐ mò tóu jiāo wàn liǎng huáng jīn yě hé xiāo
惡水驀頭澆。萬兩黃金也合消

yù wán shí zhù bào ēn shēng zuò bái guī wú diān wán shí diǎn tóu zhuǎnguān
玉頑石住報恩陞座白圭無玷。頑石點頭轉關

yī zā fó zǔ chóuchóu yí yǎo zhū gǒu hàn zhuǎnfēng liú
一拶。佛祖仇讎。咦。咬猪狗漢轉風流

zhōng qiū shàngtáng yún sàn qiū kōng jí xīn jiàn yuè jǔ fú zǐ
中秋上堂。雲散秋空。即心見月。舉拂子

yún kàn jiā jiā mén qián zhàomíng yuè chù chù háng rén gòngmíng yuè qí jīng
云。看家家門前照明月。處處行人共明月。騎鯨

zhuō yuè chēngchuán zài yuè hū rán yuè luò yè shěn shěn xiào shā hú sēng chǐ
捉月。撐船載月。忽然月落夜沈沈。笑殺胡僧齒

mén quē
門缺

qīngyuán xī táng zài chōngshǒu zuò shàngtáng dāngtáng bú lù zhǔ
請緣西堂。再充首座。上堂。當堂不露。主

rén wēngyuán shì jiù shí jiè yǐng quánzhāng dì yī zuò qū fán jīn rì xuě
人翁元是舊時。借影全彰。第一座屈煩今日。雪

yè jīn wū lì táng yán tiān yù tù zhuǎn huái miào yè ér sūn quán gāi zǔ
夜金烏歷堂炎天玉兔轉懷。妙叶兒孫。全該祖

fù mù rén zhí bǎn yún zhōng pāi shí nǚ hán shēng shuǐ dǐ xī suī rán
父。木人執板雲中拍。石女含笙水底吸。雖然

rú shì qiě dào chuí shǒu nà biān yī jù yòu zuò me shēng lòu xiàng bú qí
如是且道。垂手那邊一句。又作麼生。陋巷不騎

jīn sè mǎ huí tú què zhe pò lán shān
金色馬。回途却著破襌衫

qīng zhī shì shàng táng qīng liáng dà huǒ jù yán yán méi huí hù nà
請知事上堂。清涼大火聚。炎炎沒回互。衲

sēng chì gǔ lǜ tōng shēn shì jiàn shù zài lǐ xǔ xiāng āi sī zā zài lǐ
僧赤骨律。通身是劍樹在裡許。相挨厮拶。在裡

xǔ fàng háng bǎ zhù fàng háng bǎ zhù chēng fēng liú zǒng shì yuān jiā xiào diǎn tóu
許放行把住。放行把住逞風流。總是冤家笑點頭

dōng zhì shàng táng zuó rì yī xiàn duǎn jīn zhāo yī xiàn zhǎng zhēn yǎn
冬至上堂。昨日一線短。今朝一線長。針眼

lǐ guò chǐ cùn shàng liàng duǎn zhǎng mò zhā duàn qiǎo tìu chū yuān yāng
裡過。尺寸上量。短長驀割斷。巧綉出鴛鴦。

jǔ fú zǐ yún kàn hái jiàn me wǒ jiàn rén jiàn zhòng shēng jiàn shòu zhě
舉拂子云。看還見麼。我見人見。眾生見壽者

jiàn duō dōu bú jiàn zuì qīn jiàn zhān xīn qīng hè qiān huà wàn biàn
見。咄都不見。最親見。斬新慶賀。千化萬變

shí yuè shuò yī shū jì zhì shàng táng tiān dì yī zhǐ wàn wù yī
十月朔一書記至。上堂。天地一指。萬物一

mǎ èr yóu yī yǒu yī yì fàng xià jī fú zǐ yī xià yún rán hòu
馬。二由一有。一亦放下。擊拂子一下云。然後

xiàng zhě lǐ niān qǐ wèi zhī nà sēng huǒ chái tóu dà hǎi bō xīn qīng 才
向者裡拈起。謂之衲僧火柴頭。大海波心輕【

+ 聿】 dòng xū mí dīng shàng hàn tōng liú jīn cháo yǐ cǐ kāi lú wú
動。須彌頂上汗通流。今朝以此開爐。無

bīn zhǔ huà kān pò zhào zhōu suī rán nǐ guī nuǎn chù jiàn guò dú lóu
賓主話。勘破趙州雖然擬歸暖處。箭過髑髏

là bā shàng táng qú tán dǎ shī yǎn jīng shí xuě lǐ méi huā zhī
臘八上堂。瞿曇打失眼睛時。雪裡梅花只

yī zhī 。 ér jīn dào chù chéng jīng jí 。 què xiào chūn fēng liáo luàn chuī 。 zhū fāng
一枝。而今到處成荊棘。却笑春風繚亂吹。諸方

shuō chán 。 qīng liáng niàn shī 。 hái dāng dé me 。 qí rú bù rán 。 shāo xiāng diǎn
說禪。清涼念詩。還當得麼。其如不然。燒香點

zhú bài ní tuán 。 nǎo hòu liáo tiān yáo zǐ fēi
燭拜泥團。腦後遼天鷓鴣子飛

qí qíng shàng táng 。 yī dī bú xī 。 liǎng dī sān dī 。 dī dī lì
祈晴上堂。一滴不息。兩滴三滴。滴滴瀝

lì 。 lián cháo zhì xī 。 biàn zuò pāng tuó wù nài hé 。 shān hé dà dì gūn fēng
瀝。連朝至夕。變作滂沱勿奈何。山河大地袞風

bō 。 dǎ pēn tì yī xià yún 。 zǒng bú chū nà sēng pēn tì yī jī 。 zhí dé
波。打噴嚏一下云。總不出衲僧噴嚏一激。直得

yún kāi rì chū 。 jǔ fú zǐ yún 。 dà zhòng xiàng zhě lǐ kàn 。 lǎng lǎng qíng
雲開日出。舉拂子云。大眾向者裡看。朗朗晴

kōng tūn bā jí 。 ruò hái yī jiù shuǐ lù lù 。 hún jiā piāo duò luó chà guó 。
空吞八極。若還依舊水漉漉。渾家飄墮羅剎國。

jī shǒu shì jiā 。 nā mó mí lè 。 néng jiù shì jiān kǔ 。 guān yīn miào zhì
稽首釋迦。南無彌勒。能救世間苦。觀音妙智

lì 。 duō
力。咄

jiàn zhòng liáo shàng táng 。 hè yī hè 。 dà dì píng shěn cè 。 bù huáng
建眾寮上堂。喝一喝。大地平沈側。布黃

jīn xū 。 kōng tòu kuò 。 gāo jià zhān tán 。 yī xī mǎ jiù 。 páng fú niú
金虛。空透闊。高架梅檀。依稀馬廐。彷彿牛

lán 。 gú yǎn yīng jīng bú xǔ kàn 。 suǒ yǐ lì wú gōng zhī gōng 。 shòu bù shàng
欄。鵠眼鷹睛不許看。所以立無功之功。受不賞

zhī shàng 。 tiě hàn tòng bá máo 。 jīn gāng qí hé zhǎng 。 fēng chuī yǔ dǎ rì tóu
之賞。鐵漢痛拔毛。金剛齊合掌。風吹雨打日頭

shài zuò wò jīng háng xiāng qīng kuài duō
曬。坐臥經行相慶快。咄

xiā fū shàng táng huó chān qún niú nǎo hòu máo fēng chuī rì zhǐ zhuǎn xīng
煨髮上堂。活剗群牛腦後毛。風吹日炙轉腥

sào bù kān láng jiè xūn tiān dì zuì è zhòng jiāng yè huǒ shāo nèn me jiàn
臊。不堪狼藉薰天地。罪惡重將業火燒。恁麼見

dé qiē jì sǐ huī xún shě lì chòu yān péng bó yàn tóu gāo
得。切忌死灰尋舍利。臭烟蓬煇焰頭高

mǐ chuán guī shàng táng chuán wú dǐ mǐ wú lì jī yuè duī shān
米船歸。上堂。船無底米無粒。積岳堆山。

hóng bō zhí rù nèn me guī lái dé zì yóu qīng liáng mén xià jìn diǎn tóu
洪波直入。恁麼歸來得自由。清涼門下盡點頭。

qǐ dào qīng liáng shuō gè shèn me dà gōng bù shǎng qiān gǔ biāo bǎng
且道清涼說箇甚麼。大功不賞千古標榜

càn chán kè zhì shàng táng jīn gāng bǎo jiàn rù hóng lú xiā chū yáng qí
璨禪客至上堂。金剛寶劍入紅爐。煨出楊岐

sān jiǎo lú dào chù shā chǎng áo sǐ zhàn dú lóu jiāo xuè mó hú
三脚驢。到處沙場鏖死戰。髑髏交血模糊

sì yuè yī rì shàng táng sān jīng yáng huā pū bái zhān diǎn chí hé yè
四月一日上堂。糝徑楊花鋪白氈。點池荷葉

dié qīng qián liǎng cǎi yī sài qí huò wèi rán zhú gēn zhī zǐ wú rén
疊青錢。兩彩一賽。其或未然。竹根稚子無人

jiàn shā shàng fù chú bàng mǔ mián
見。沙上鳬雛傍母眠

shàng táng qiū fēng liáng yán guì xiāng wèi guī kè sī gù xiāng wú wú
上堂。秋風涼岩桂香。未歸客思故鄉。吾無

yīn hū ěr zhuō zéi xū zhuō zāng huì me wǔ dié yóu fēng guò duǎn qiáng
隱乎爾。捉賊須捉贓。會麼。舞蝶遊蜂過短牆

tái zhōu ruì yán chán sì yǔ lù
台州瑞岩禪寺語錄

shì zhě miào zōng biān
侍者妙宗編

zhǐ shān mén bú céng dòng bù shàng tiān tái jīn suǒ xuán guān jìn huō
指山門。不曾動步上天台。金鎖玄關盡豁

kāi zuò duàn mǎn fēng dì yī jù wàn jī jù tòu qǐ fēng léi
開。坐斷輓峯第一句。萬機俱透起風雷

jù fāng zhàng jī lái chī fàn kùn lái dǎ mián lú bèi gèn tiān
踞方丈。飢來喫飯。困來打眠。爐韃亘天。

mò yǒu tòu qián dǐ dī me duō dǎo tuì sān qiān
莫有透鉗鎚底麼。咄倒退三千

zhǐ fǎ zuò píng shěn dà dì gāo chū xū kōng jī xiān zuò duàn
指法座。平沈大地。高出虛空。機先坐斷。

yóu xì shén tōng xū mí dēng wáng lì xià fēng suǒ huà tí gāng xiě zhě yí
遊戲神通。須彌燈王立下風（索話提綱寫者遺
落）

xiè zhī shì shàng táng dǎ pò hēi qī tǒng shí fāng kōng huō huō bào
謝知事上堂。打破黑漆桶。十方空豁豁。爆

léi yī hè biàn tōng chē diàn qiān jī dùn fā biàn kě yǐ dōng háng chēng jià mén
雷一喝變通。掣電千機頓發。便可以東行撐架門

tíng xī bān nù mà fó zǔ shōu fàng jué lái yóu zòng héng tòu jīn gǔ
庭。西班牙怒罵佛祖。收放絕來由。縱橫透今古。

zhèng dāng nèn me qiě dào bú lì gōng xūn yī jù rú hé dà jiā tóu shàng
正當恁麼且道。不立功勳一句。如何大家頭上

tiān huī tǔ
添灰土

shàngtáng hán xìn zào fú qiáo lǐ guāng rù bù dài yī jiàn tòu shuāng
上堂。韓信造浮橋。李廣入布袋。一箭透雙

guān qián kūn wú guà ài ruì yán mén xià hái yǒu cǐ rén me shè yǒu
關。乾坤無罣礙。瑞巖門下。還有此人麼。設有

zhān wéi sān duàn hé gù lǎo pó xīn qiè
斬為三段。何故老婆心切

dōng zhì shàngtáng guī yùn tuī yí dǎ yuánxiàng yún kàn rì nán zhǎng
冬至上堂。晷運推移。打圓相云。看日南長

zhì yǎn jīng lǐ fànguāng bí kǒng lǐ chū qì hái zhī xiàngshàng shì me
至。眼睛裡放光。鼻孔裡出氣。還知向上事麼。

bǎo fàn kuài huó ē yī duī chāo guò qú tán qín shòu jì
飽飯快活厨一堆。超過瞿曇親授記

shàngtáng zhān jīng lóng tóu jiǎo jié hǔ bào zhǎo yá làn ní tuánshòu
上堂。斬鯨龍頭角。截虎豹爪牙。爛泥團受

yòng bú jìn tà zhe cì fāng jiàn zuò jiā qí huò wèi rán shuí zài huà lóu
用不盡。踏著刺方見作家。其或未然。誰在畫樓

gū jiǔ chù xiàng yāo lái chī zhàozhōu chá
沽酒處。相邀來喫趙州茶

shàngtáng jīn cháo jiǔ yuè chū yī dǎ bǎn pǔ qīng zuò chán dì yī
上堂。今朝九月初一。打板普請坐禪。第一

qiē jì xiā shuì zhí xià měng liè wéi xiān hū rán bào pò qī tǒng huō rú
切忌瞎睡。直下猛烈為先。忽然爆破漆桶。豁如

yún sǎn qiū tiān pī jī bàngbèngxiōngquán zhòu yè fāngshān bú kě mián xū
雲散秋天。劈脊棒迸胸拳。晝夜方纔不可眠。虛

kōng xiāo yǐn gèng xiāo yǐn tòu guò wēi yīn wèi zhèn qián yí lì jī jīn quān
空消殞更消殞。透過威音未朕前。咦。栗棘金圈

zì jiāo   kāi gē gāo hè chè fēng diān
恣交【六 + 衣】。凱歌高賀徹風顛

shàng táng   yè bàn wū jī bào hú luǎn   tiān míng shēng chū gè lǎo hè
上堂。夜半烏雞抱鵪鶉。天明生出箇老鶴。

máo zhǎng zuǐ duǎn lù cí xíng   fēi qǐ yī tiān xīng dòu luàn   gǔ rén nèn me
毛長嘴短鷺鷥形。飛起一天星斗亂。古人恁麼

dào   zhī jīn zhòng zhōng   mò yǒu yǎn míng xīn wù dǐ me   chū lái yǔ gǔ rén
道。只今眾中。莫有眼明心悟底麼。出來與古人

xiàng jiàn   qí huò wèi rán   yī quán quán dǎo huáng hè lóu   yī tī tī fān
相見。其或未然。一拳拳倒黃鶴樓。一踢踢翻

yīng wǔ zhōu   duō   lí biān yàn què kōng jiū jiū
鸚鵡洲。咄。籬邊燕雀空啾啾

sui dàn   shàng táng   yuán zhèng qǐ zuò   wàn wù xián xīn   fú wéi dà
歲旦。上堂。元正啟祚。萬物咸新。伏惟大

zhòng   méi kāi zǎo chūn hái jiàn me   jǔ fú zǐ yún   yī zhī niān qǐ yǎn zhōng
眾。梅開早春還見麼。舉拂子云。一枝拈起眼中

chén
塵

tuì yuàn fù jìng cí   shàng táng   bàn nián chī fàn zuò mǎn fēng   suǒ duàn
退院赴淨慈。上堂。半年喫飯坐輓峯。鎖斷

yān yún qiān wàn zhòng   hū dì yī shēng hōng lǐ   dì xiāng chūn sè xìng huā hóng
烟雲千萬重。忽地一聲轟霹靂。帝鄉春色杏花紅

lín ān fǔ jìng cí chán sì yǔ lù
臨安府淨慈禪寺語錄

cān xué wéi jìng biān
參學唯敬編

zhǐ shān mén jìng cí mén xià niú lán mǎ jiù yī zā tòu guān
指山門。淨慈門下。牛欄馬廐。一拶透關。

huō kāi yǔ zhòu yí qiè jì zhuī fēng bǔ yǐng
豁開宇宙。咦。切忌追風捕影

zhì fǎ zuò qián fén xiāng xiè ēn pěng chì huáng yún huáng jīn
至法座前。焚香謝恩。捧 勅黃云。黃金

diàn shàng yí zhuǎn yǔ xuǎn hè hóng lún zhào wàn fāng cǎo mù cóng lín chéng zhèng
殿上一轉語。烜赫紅輪照萬方。草木叢林成正

jiào zhuān tóu wǎ lì fàng háo guāng jǔ chì huáng yún kàn ēn dà nán chóu
覺。磚頭瓦礫放毫光。舉 勅黃云。看恩大難酬

liǎn yī jiù zuò nǎi yún wèn dá bù lù jié duàn qiān chà dān tí
斂衣就座乃云（問答不錄）。截斷千差。單提

yī zhe nà biān fàng xià guī máo zhě lǐ niān qǐ tù jiǎo yí qiāo kāi
一著。那邊放下龜毛。者裡拈起兔角。咦。敲開

huān xǐ miào lóu gé ruì āi xiáng yún chōng bì luò zhuǎn rù méi huā làn màn
歡喜妙樓閣。瑞靄祥雲充碧落。轉入梅花爛漫

kàn chūn fēng hàn dòng yù lán gān suǒ yǐ rén tiān pǔ huì fó zǔ tòu
看。春風撼動玉欄干。所以人天普會。佛祖透

guān fā dà jī xiǎn dà yòng tiě chuí hún duì gǔ máo hán zhèng dāng nèn me
關。發大機顯大用。鐵鎚混隊骨毛寒。正當恁麼

nà sēng bí kǒng qiè jì xiàng mǎn bì jìng rú hé sì hǎi wù hú huáng
衲僧鼻孔。切忌相瞞。畢竟如何。四海五湖 皇

huà lǐ   tài píng wú xiàng yǒu lái duān
化裏。太平無象有來端

fù jǔ   sēng wèn zhào zhōu   rú hé shì dà dào   zhōu yún   dà dào
復舉。僧問趙州。如何是大道。州云。大道

tòu zhǎng ān   jīn zé dà jiā dào zhě lǐ   dà zhòng qiě dào   lǐ shì xiàng
透長安。今則大家到者裡。大眾且道。理事相

yīng   zhè dé shèn me yǔ   hái wěi xī me   sì wǔ qiān tiáo huā liǔ xiàng
應。著得甚麼語。還委悉麼。四五千條花柳巷。

èr sān wàn zuò guǎn xuàn lóu
二三萬座管絃樓

xiè xīn jiù zhī shì   shàng táng   yī yán xiāng qī   wàn gǔ bú yí
謝新舊知事。上堂。一言相契。萬古不移。

liǔ yǎn fā xīn tiáo   méi huā mǎn jiù zhī   jǔ fú zǐ yún   zǒng zài zhě
柳眼發新條。梅花滿舊枝。舉拂子云。總在者

lǐ   kàn kàn   jī xiān gè gè yīng líng hàn
裡。看看。機先箇箇英靈漢

shàng táng   jīn zhāo èr yuè chū yī   fú zǐ yǎn jīng tū chū   míng sì
上堂。今朝二月初一。拂子眼睛凸出。明似

jìng hēi rú qī   mò rán tiào   tūn què qián kūn yī sè   nà sēng mén xià
鏡黑如漆。驀然跳。吞却乾坤一色。衲僧門下

yóu shì zhuàng qiáng   zhuàng bì bì jīng rú hé   jìn qíng niān què xiào   hē hē
猶是撞牆。撞壁畢竟如何。盡情拈却笑。呵呵

yī rèn chūn fēng   méi nài hé
一任春風。沒奈何

shàng táng   lín yín dà yǔ   huō yuǎn dà qíng   xiā má tí qiū yīn míng
上堂。霖霖大雨。豁遠大晴。蝦蟆啼蚯蚓鳴

gǔ fó bú céng guò qù   fā huī jīn gāng yǎn jīng   duō   gě téng gě téng
。古佛不曾過去。發揮金剛眼睛。咄。葛藤葛藤

èr yuè shí wǔ shàngtáng   bú céngshēng bú céng sǐ   dòng lǐ táo huā hóng
二月十五上堂。不曾生不曾死。洞裡桃花紅

zhào shuǐ   kě lián kāi yǎn bèi qú mán   rén jiān tiān shàng fēng bō qǐ   hái yǒu
照水。可憐開眼被渠瞞。人間天上風波起。還有

bú bèi mán dǐ me   yī zhǎn qīng chá yī bàn xiāng   fēn míng tiān xiǎo dǎ sān gèng
不被瞞底麼。一盞清茶一瓣香。分明天曉打三更

sì yuè yī rì qí qīngshàngtáng   yǎn shēng bú duàn qián xún yǔ   diàn yǐng
四月一日祈晴上堂。簷聲不斷前旬雨。電影

hái lián hòu yè léi   mài pà shuǐ qīn yāng pà lěng   cán sāng yóu yào nuǎn lái
還連後夜雷。麥怕水侵秧怕冷。蠶桑猶要暖來

cuī   zhèngdāng nèn me   zhòngshēng méi zài kǔ   cāng tiān liáng kě āi   qiě
催。正當恁麼。眾生沒在苦。蒼天良可哀。且

dào   rú hé shì fó fǎ   líng yàn yī jù   duō   gāo rì dāngkōng huì yǎn
道。如何是佛法。靈驗一句。咄。杲日當空慧眼

kāi
開

sì yuè bā rì shàngtáng   wú yōu shù xià yù yīng hái   qīng xiǎo qīng wēi
四月八日上堂。無憂樹下浴嬰孩。清曉薔薇

dài lù kāi   zhuǎn guò nà sēngxiàng jiàn chù   hòu cáo lá mǎ chū bāo tāi   qí
帶露開。轉過衲僧相見處。後槽驢馬出胞胎。其

huò wèi rán   tóng yì dà fó diàn   xiū fǎ guàn mù
或未然。同詣大佛殿。修法灌沐

duān wǔ shàngtáng   jiāng sān shì zhū fó wéi tóu   yǐ liù dài zǔ shī wéi
端午上堂。將三世諸佛為頭。以六代祖師為

tǐ   tiān xià nà sēng wéi shǒu wéi jiǎo   yǐ fú zǐ dǎ yuánxiàng yún   kàn huà
體。天下衲僧為手為脚。以拂子打圓相云。看畫

zuò yī dào shén fú   xiàng guǐ mén shàng tiē   qiě dào rú hé   chì kǒu bái shé
作一道神符。向鬼門上貼。且道如何。赤口白舌

jìn xiāo chú tiào yáng qí sān jiǎo lú
盡消除。踔跳楊岐三脚驢

zhōng xià shàng táng jié xià yǐ guò le jiě xià yóu wèi lái zhōng jiān
中夏上堂。結夏已過了。解夏猶未來。中間

yī jù zǐ lián huā zhào shuǐ kāi yīn shèn luò cǎo zhǐ tí yuán zhī wéi yīng
一句子。蓮花照水開。因甚落草。止啼元只為嬰

jiě xià shàng táng sì yuè shí wǔ rì jié xià lǎo shǔ rù fàn wèng
解夏上堂。四月十五日結夏。老鼠入飯瓮。

qī yuè shí wǔ rì jiě xià wū guī shàng zhú gān zhū fāng nèn me jìng cí
七月十五日解夏。烏龜上竹竿。諸方恁麼。淨慈

bú rán fān shēn tòu chū gān tóu lù kāi yǎn xiān fān pén lǐ tiān duō
不然。翻身透出竿頭路。開眼掀翻瓮裡天。咄。

liǎng duàn bù tóng xiū mèi yǔ jī xiān yáo zǐ gé lú nián
兩段不同休寐語。機先鷁子隔驢年

zhōng qiū shàng táng yún mǎn mǎn yǔ mǎn mǎn zhōng qiū dāng cǐ yè mǎn
中秋上堂。雲漫漫雨漫漫。中秋當此夜。漫

màn hēi mǎn mǎn mò yǒu nà sēng me gè bān zhēn jìng jiè yíng dé yī lán
漫黑漫漫。莫有衲僧麼。箇般真境界。贏得倚欄

gàn
干

huì zōng huáng dì jì shàng táng fēng sà sà yǔ lín lín shèng rén bù
徽宗皇帝忌。上堂。風颯颯雨霖霖。聖人不

céng miè dù yǎn chū qīng jìng miào yīn ruò jiāng ěr tīng zhōng nán huì yī jù
曾滅度。演出清淨妙音。若將耳聽終難會。一句

jī xiān tòu gǔ jīn
機先透古今

shàng táng zhì rén chuí huà wú shēng sǐ shì xiàn yán fú yǒu qù lái
上堂。至人垂化無生死。示現閻浮有去來。

chà chà chén chén chéng zhèng jiào huáng jīn bǎo diàn yù lóu tái
剎剎塵塵成正覺。黃金寶殿玉樓臺。

chū xiāng guī shàng táng bǎ diào guī lái dé jīn lín chōng tiān sāi dì
出鄉歸。上堂。把釣歸來得錦鱗。充天塞地。

xiào xīn xīn suī rán yě zhī xún cháng shì lì jìn fēng bō yàn jìn rén
笑忻忻。雖然也只尋常事。歷盡風波驗盡人。

xiè wéi nà shàng táng qīng jìng fǎ shēn lú shě nà nà sēng duì lǐ qián
謝維那上堂。清淨法身盧舍那。衲僧隊裡乾。

luó bo zhú rì hū lái dǎ yī chuí wàn xiàng sēn luó zhuǎn lù lù qiē
蘿蔔。逐日呼來打一槌。萬像森羅轉轆轤。且。

dào gōng guī hé chù zhī ēn yǐ cǐ bào shēn ēn dà jiā yíng dé chuáng
道。功歸何處。知恩以此報深恩。大家贏得 噉。

zhāi zhōu duō
齋粥。咄。

shàng táng lù zhú bàn hán tuò xù pǐn dì yī xīn shāo cái chū
上堂。綠竹半含籊。序品第一。新梢才出。

qiáng zhèng zōng dì èr yǔ xǐ juān juān jìng fēng chuī xì xì xiāng liú tōng
牆。正宗第二。雨洗娟娟淨。風吹細細香。流通。

dì sān jìng cí jiè shī shuō jiāo yào yǔ nà sēng diǎn yǎn mò yǒu yǎn kāi
第三。淨慈借詩說教。要與衲僧點眼。莫有眼開。

dī me duō xiàng zhé lǐ tiào chū cǎo kē qí huò wèi rán huá tíng jiù
底麼。咄。向者裡跳出草窠。其或未然。華亭舊。

yǒu néng yán yā yuè guó jīn wú xiě zì é
有能言鴨。越國今無寫字鵝。

qīng chán shī guī shuǐ yān tǎ shàng táng shòu huáng dīng nǐng lǎo yuān mó
清禪師歸水菴塔。上堂。壽皇頂^{nǐng}老冤魔。

tòng niàn xiān shī jiù cǎo kē liáo jiè pú tuán gòng dǎ zuò
痛念先師舊草窠。聊借蒲團供打坐。

dà jiā pāi shǒuchàngshān gē zhèngdāng nèn me hú hǎi guānguāng rén tiān jiāo
大家拍手唱山歌。正當怎麼。湖海觀光。人天交

qīng yí miè jìn gāngzōnghángzhèng líng
慶。咦。滅盡綱宗行正令

dà shí gǔ zhì shàng táng dú xī dǐng mén yǎn dà rén jù dà
大石鼓至。上堂。獨睹頂門眼。大人具大

jiàn xiān fān wèng lǐ tiān dà zhì jù dà jī yǐ dà rù xiǎo wàn huà
見。掀翻瓮裡天。大智具大機。以大入小。萬化

pǔ shī qiè dào yǐ hé wéi yàn yīng qiān qiáo mù diào xīn shé méi tǔ
普施。且道。以何為驗。鶯遷喬木調新舌。梅吐

qīngxiāng fā jiù zhī
清香發舊枝

shàng táng niè pán táng lǐ sǐ gōng fū fēng gǔn hú lú shuǐ shàng fú
上堂。涅槃堂裡死功夫。風袞葫蘆水上浮。

nèn me diǎn kāi cān xué yǎn shì jiā mí lè shì tā nú hū yǒu gè hàn chū
怎麼點開參學眼。釋迦彌勒是他奴。忽有箇漢出

lái dào zhēng sì chūnmén bú jiào xiǎo luò huā chù chù wén tí niǎo yòu qiě
來道。爭似春眠不覺曉。落花處處聞啼鳥。又且

rú hé pāi chán chuáng yún jiāng wèi wú rén
如何。拍禪床云。將謂無人

shàng táng yǔ dǎ xū kōng qián bāo bāo rì míng dà dì hēi mǎn mǎn
上堂。雨打虛空乾剝剝。日明大地黑漫漫。

gè zhōng kāi dé jīn gāng yǎn shēng sǐ hé cháng yǒu yì duān xū mí shān dà
箇中開得金剛眼。生死何嘗有異端。須彌山大

hǎi shuǐ nà sēng dǐng shàng bō tāo qǐ
海水。衲僧頂上波濤起

sui cháo shàng táng tiān dé yī yǐ qīng yuán zhèng qǐ zuò dì dé
歲朝上堂。天得一以清。元正啟祚。地得

yī yǐ níng wàn wù xiān xīn qiě dào nà sēng dé yī hé zuò me
一以寧。萬物咸新。且道。衲僧得一。合作麼

shēng tài píng gē yǒu dào hé qì xiào yíng chūn
生。太平歌有道。和氣笑迎春

yuán xiāo shàng táng dēng diǎn diǎn yuè tuán tuán yóu rén gē gǔ nǎo zhōng
元宵上堂。燈點點月團團。遊人歌鼓鬧中

kàn qiě dào rú hé shì jù yǎn yī jù zhǐ chí fēng lóu kāi zhì shàn
看。且道。如何是具眼一句。咫尺鳳樓開雉扇。

yù huáng xiān zhàng zǐ yún duān
玉皇仙仗紫雲端

zhòng wǔ shàng táng tiān cāng cāng dì huáng huáng hái zhī me zhōng kuí
重午。上堂。天蒼蒼地皇皇。還知麼。鍾馗

yuán shì guǐ duō chì kǒu bìng xiāo wáng qiě dào rú hé nà sēng bā miàn
元是鬼。咄。赤口併消亡。且道。如何衲僧八面

wú mén hù jīn gǔ liáo liáo bái zhòu zhǎng
無門戶。今古寥寥白晝長

jiě xià shàng táng jiě què chán hé bù dài tóu xū kōng huō dá chéng
解夏上堂。解却禪和布袋頭。虛空豁達逞

fēng liú qù yì dé zhù yì dé dà yòng xiàn qián wú guǐ zé zhū fāng nèn
風流。去亦得住亦得。大用現前無軌則。諸方恁

me jìng cí bù rán yí dāng jī qiē jì cuò liú chuán
麼。淨慈不然。咦。當機切忌錯流傳

zhōng gōng cì qián jiàn zhù shèng shuǐ lù huì shēng zuò fó zǔ tóng gēn
中宮賜錢。建祝聖水陸會。陞座佛祖同根。

jì rán bù dòng qiān kūn hé dé gǎn ér suī tōng shí fāng sān shì zhī
寂然不動。乾坤合德。感而遂通。十方三世之

huán qū yì wàn sī nián zhī jǐng yùn wēi wēi hū zì huà dàng dàng hū wú
寰。區億萬斯年之景運。巍巍乎自化。蕩蕩乎無

wéi dāng jīn yǔ shùn fēng xiáng shí qīng dào tài suǒ yǐ sān jūn gē xiào
為。當今雨順風祥。時清道泰。所以三軍歌笑。

wàn xìng huān hū nǎi zhì cǎo mù kūn chóng chén shā wǎ lì jìn kāi zhèng
萬姓歡呼。乃至草木昆虫。塵沙瓦礫。盡開正

huì jiē xī cháo zōng qiě dào lín xià chén sēng rú hé jǔ chàng hái
慧。皆悉朝宗。且道。林下臣僧。如何舉唱。還

xiàng wěi xī me zhǎng jiāng rì yuè wéi tiān yǎn zhǐ diǎn xū mí zuò shòu shān
相委悉麼。長將日月為天眼。指點須彌作壽山

fù jǔ jì dé sēng wèn gǔ dé rú hé shì fó dá yún diàn
復舉記得。僧問古德。如何是佛。答云。殿

lǐ dǐ dà zhòng hái zhī me dà hǎi wāng yáng xū mí tū wū xiàn zài
裡底大眾。還知麼。大海汪洋。須彌突兀。現在

shuō fǎ bù sī yì jì shǒu guāng míng zuì qí tè
說法不思議。稽首光明最奇特

zhōng qiū shàng táng shí wǔ rì yǐ qián hú guāng liàn yàn qíng fāng
中秋上堂。十五日已前。湖光潋灩晴方

hǎo shí wǔ rì yǐ hòu shān sè kōng méng yǔ yì qí zhèng dāng shí wǔ
好。十五日已後。山色空濛雨益奇。正當十五

rì ruò bǎ xī hú bǐ xī zǐ dàn zhuāng nóng mǒ zǒng xiāng yí hái yǒu
日。若把西湖比西子。淡粧濃抹總相宜。還有

zǔ shī xī lái yì me zhōng qiū yuè sì luán tái jìng yíng dé duō cái yī shǒu
祖師西來意麼。中秋月似鸞臺鏡。贏得多才一首

shī duō
詩。咄

shàng táng lián yǔ chū qíng jiǔ yuè yī dǎ yuán xiāng yún rì tóu yī
上堂。連雨初晴九月一。打圓相云。日頭依

jiù dōng biān chū zhào jiàn wǔ yùn jiē kōng nà sēng cān xué shì bì hū rán
舊東邊出。照見五蘊皆空。衲僧參學事畢。忽然

yǔ yòu luò shí rú hé yī chǐ shuǐ yī zhàng bō xiè láng chuán shàng chàng shān
雨又落時如何。一尺水一丈波。謝郎船上唱山

gē
歌

xiè diǎn zuò shàng táng zuò duàn lǎo lú dǐng níng niǎn qǐ wú bǐng mù
謝典座上堂。坐斷老盧頂顙。拈起無柄木

sháo hū rán yǎo chū tóng zhī tiě wán hū rán yǎo chū tí hú sù lǎo fó
杓。忽然舀出銅汁鐵丸。忽然舀出醍醐酥酪。佛

zǔ dà jī nán cè dù yóu shì jiā cháng chá fàn qiě dào sāi duàn yān hóu
祖大機難測度。猶是家常茶飯。且道。塞斷咽喉

yī jù yòu zuò me shēng làn zhǔ xū kōng wú miàn bō tuō
一句。又作麼生。爛煮虛空無麵餬

zài liú shǒu zuò shàng táng shā rén dāo huó rén jiàn zhuǎn mó zhuǎn jīng
再留首座上堂。殺人刀活人劍。轉磨轉精。

lèi shì lèi yàn hái zhī me nǎi shàng gǔ zhī fēng guī yì jīn shí zhī shū
累試累驗。還知麼。乃上古之風規。亦今時之樞

yào jìng cí mén xià shí xiàng dāng yǐ tiān zhào xuě hán guāng yào
要。淨慈門下實相當。倚天照雪寒光耀

yù fó shàng táng yān méng méng yǔ méng méng sháo yào huā kāi shī nèn
浴佛上堂。烟濛濛雨濛濛。芍藥花開濕嫩

hóng wǒ jīn guàn mù zhū rú lái rén jiān tiān shàng qǐ qīng fēng nèn me
紅。我今灌沐諸如來。人間天上起清風。恁麼

jiàn dé bù fāng yīng shí yīng jiē qí huò wèi rán dà jiā liáo jiè yún mén
見得。不妨應時應節。其或未然。大家聊借雲門

líng yī sháo xiāng tāng yī bàng xuè duō
令。一杓香湯一棒血。咄

shí yuè dàn shàngtáng kāi hán bīng dì yù kǒu shì huò mén fā měng
十月旦上堂。開寒水地獄。口是禍門。發猛

huǒ tiě chuáng shēn wéi kǔ jù jìng cí yǐ cǐ yīng gè shí jiē mò yǒu
火鐵床。身為苦具。淨慈以此。應箇時節。莫有

lěng huī dòu bào xuān qì xiāng jiē dǐ me qí huò wèi rán zhāi shí sān méi
冷灰豆爆。煖氣相接底麼。其或未然。齋時三枚

rǔ bǐng qī méi cài bǐng
乳餅。七枚菜餅

shàngtáng zhōng lóu shàngniàn zàn chuáng jiǎo xià zhǒng cài bú huì bú
上堂。鐘樓上念讚。床脚下種菜。不會不

zì zài huì dé shì zhàng ài qiě hé zuò me shēng bái gǒu chī shēng
自在。會得是障礙。且合作麼生。白狗喫生

jiāng hú rén yè dù guān duō ruò bú dé liú shuǐ hái yīng guò bié shān
薑。胡人夜渡關。咄。若不得流水。還應過別山

shàngtáng rén cóng píngjiāng lái què dé fú zhōu xìn hán shí bài xīn
上堂。人從平江來。却得福州信。寒食拜新

nián xū kōng tū chū bǐng yī dǎ pò xū kōng xiào bú xiū dà jiā chè
年。虛空突出柄。咦。打破虛空笑不休。大家徹

dǐ yàn áo tóu
底驗聲頭

xiè yǎn shì hé shàng shàngtáng yǎn shì mó jié guó lǎo hú huō kāi
謝掩室和尚。上堂。掩室摩竭國。老胡豁開

dǐng mén dù kǒu pí yē chéng jìng míng bài quē huà bǐng tí shàng gǔ liǎngduān
頂門。杜口毘耶城。淨名敗缺話柄。提上古兩端

gōng àn fā jīn cháo yī duàn wēi guāng suǒ yǐ bīn zhǔ lì rán jiāng hú yǒu
公案。發今朝一段威光。所以賓主歷然。江湖有

zài hái zhī me bú shì shī rén bù xiàn shī chūn fēng chuī zuò zhè gū cí
在。還知麼。不是詩人不獻詩。春風吹作鷓鴣詞

chū duì shàngtáng dà zhòng gān mù suí shēn féng chǎng zuò xì shì
出隊上堂。大眾。竿木隨身。逢場作戲。釋

jiā lǎo zǐ dú huā kāi dá mó dà shī wáng xiǎo èr chuī dī dǎ gǔ chānháng
迦老子毒花開。達磨大師王小二。吹笛打鼓攙行

duó shì wàn xiàng sēn luó xiào diǎn tóu dǎ yuán xiàng yún zǒng zài zì jiā
奪市。萬像森羅笑點頭。打圓相云。總在自家

chǎng zǐ lǐ qiě dào zhī jīn mò hòu yī chǎng rú hé hē cǎi hái
場子裏。且道。只今末後一場。如何喝彩。還

xiàng wěi xī me jiě pèi háng xiāng xià shuǐ chuán huí wén bō zhào hè xīn nián
相委悉麼。解佩行香下水船。回紋撥棹賀新年

yuán zhèng shàngtáng yuán zhèng qǐ zuò bí kǒng fā lù wàn wù xián
元正上堂。元正啟祚。鼻孔發露。萬物咸

xīn xiào miàn yíng chūn bì jìng rú hé jìng cí mén xià zhuǎn fēng liú fàn
新。笑面迎春。必竟如何。淨慈門下轉風流。飯

mǎn bō yú chá mǎn ōu
滿鉢盃茶滿甌

shàngtáng shí yǒu jiǎng rén xiāng fǎng chūn yǔ xǐ chūn xuě xuě xiāo
上堂(時有講人相訪)。春雨洗春雪。雪消

hú shàng shān yǔ qíng xiāng duì kàn tū wǔ dú lóu hán qiě dào shì
湖上山。雨晴相對看。突兀髑髏寒。且道。是

zǔ yì shì jiào yì yī yíng dé fēng guāng rǎo huà lán
祖意是教意。咦。贏得風光遶畫欄

shàngtáng yī fān yǔ yī fān fēng fēng yǔ hú shān tú huà zhōng mò
上堂。一番雨一番風。風雨湖山圖畫中。莫

yǒu quán jī lǐng lüè dǐ me fēng yáo shuǐ sè liú lí huá yǔ pō shānguāng fēi
有全機領略底麼。風搖水色琉璃滑。雨潑山光翡

cui nóng shàng yú kě shuì duō dù juān tí xuè dì huā hóng
翠濃。尚餘瞌睡。咄。杜鵑啼血滴花紅

jiān sūn shàngtáng dà zhòng kāi jìng cí xuánmén xiànhuān xǐ shì jiè
煎筍上堂大眾。開淨慈玄門。現歡喜世界。

shí yǒu bǎo lián fēng zhú zūn zhě zài sān dàn zhǐ yān qín fā shēng zì niàn
時有寶蓮峯竹尊者。再三彈指。慇懃發聲。自念

fēng yuè jīng shén bīng shuāng gǔ xiàng hé qì qǐ gōu máng lú bèi chūn fēng
風月精神。冰霜骨相。和氣啟勾芒爐鞴。春風

shēng tóu jiǎo ér sūn jìn dà dì lǐng lái yǔ zuò jiā xiāng jiàn xiāng jiàn
生頭角兒孫。盡大地領來。與作家相見。相見

jì le ér shuō jì yán chán chán měng huǒ zhe yóu jiān tōng shēn chì gǔ lǜ
既了。而說偈言。禪禪猛火著油煎。通身赤骨律

jiāo gǔn chū rén qián qù zhe zé yǎn jīng kū xiù zhe zé bí tóu liè
交輓。出人前。覷著則眼睛枯。嗅著則鼻頭裂。

yī rèn yá rú jiàn shù kǒu sì xuè pén sāi duàn yān hóu chéng pò qī tǒng
一任牙如劍樹口似血盆。塞斷咽喉。振破漆桶。

yú shì zhú zūn zhě hē hē dà xiào cí tuì ér guī zhí dé gāo fú yún
於是竹尊者。呵呵。大笑辭退而歸。直得高拂雲

xiāo jìng mó yán hè huà lóng yīng yǒu rì míng fēng zài jīn shí zhèng dāng
霄。靜摩崑壑。化龍應有日。鳴鳳在今時。正當

nèn me qiě dào nán shān zhǔ rén rú hé pī pàn hái wěi xī me yī
恁麼。且道。南山主人如何批判。還委悉麼。依

jiù yī táng fēng lěng dàn zhuǎn tiān qiān gǔ yì xīn xiāng jǔ gǔ dé yún
舊一堂風冷淡轉添。千古意馨香舉。古德云。

shí shàngbèng chū chángcháng sūn jīn rì jiāng lái bō le jiān hǎi dǐ ní niú
石上迸出長長筍。今日將來剝了煎。海底泥牛

chuáng yī dùn zuàn tiān yáo zǐ dù pí chuān
噉一頓。鑽天鷄子肚皮穿

shàngtáng dà zhòng tiě suān xiàn jīn gāng jiàn tūn le zhān le yǐ
上堂大眾。鐵酸賺金剛劍。吞了斬了。以

huó wéi yàn   zuò jiā nèn me gòng tí chí   chāo guò fó zǔ zēngguāng yàn
活為驗。作家怎麼共提持。超過佛祖增光焰

míngzhōu ruì yán yǔ lù

明州瑞岩語錄

shì zhě rú yù biān

侍者如玉編

zhǐ sān mén huí bì wú mén cǐ mén dà kāi qiě dào rú hé
指三門。回避無門。此門大開。且道。如何

jìn bù jiā sī dōu tuō jìn píng bái qǐ fēng léi
進步。家私都脫盡。平白起風雷

zhǐ fó diàn huáng jīn miào xiàng zhe yī chī fàn yīn wǒ lǐ ěr 。
指佛殿。黃金妙相。著衣喫飯。因我禮爾。

zǎo mián yǎn qǐ yí tán xuán shuō miào tài wú duān qiē jì niān huā zì rè
早眠晏起。咦。談玄說妙太無端。切忌拈花自熱

mán

瞞

jù fǎ zuò wǔ shān gē shàn huā gǔ pāi bǎn zǒng shì zhě gè xì
據法座。舞衫歌扇。花鼓拍板。總是者箇戲

péng mài nòng xǔ duō jì liǎng yí rèn tā qiān shèng chū tóu lái lì
棚賣弄。許多伎倆。咦。任他千聖出頭來。立

zài xià fēng gāo zhe yǎn jiàn fǎ zhuàng lì zōng zhǐ míng míng fó chì cáo xī
在下風高著眼。建法幢立宗旨。明明佛勅曹溪

shì jǔ fú zǐ yún fǎ zhuàng yǐ jiàn zōng zhǐ yǐ lì qiě dào
是。舉拂子云。法幢已建。宗旨已立。且道。

rú hé shì cáo xī fó chì hái xiàng wěi xī me tài píng gē yǒu dào wàn
如何是曹溪佛勅。還相委悉麼。太平歌有道。萬

huà lè wú wéi jǔ tíng qián bǎi shù zǐ huà le yún xī lái zǔ yì tíng qián
化樂無為。舉庭前柏樹子話了云。西來祖意庭前

bái   bí kǒng liáo liáo duì yǎn jīng   luò dì kū zhī shān tiào   sōng luó liàng
柏。鼻孔寥寥對眼睛。落地枯枝纔跳。松蘿亮

gé xiào xiān téng
鬲笑掀騰

shàng táng zhuó zhǔ zhàng yún   cǐ shì ruì yán jìng jiè   yòu zhuó yún   shēn
上堂卓拄杖云。此是瑞岩境界。又卓云。深

gù yōu yuǎn wú rén néng dào   yòu zhuó yún   jì dào zhě lǐ   hé zuò me
固幽遠無人能到。又卓云。既到者裡。合作麼

shēng   yī   lǎo sēng xiào zhī yuán tí chù   gèng yǒu líng zōng zài shàng fāng
生。咦。老僧笑指猿啼處。更有靈蹤在上方。

jǔ   sēng wèn gǔ dé   shēn shān yán yá zhōng   hái yǒu fó fǎ yě wú   gǔ
舉。僧問古德。深山崑崖中。還有佛法也無。古

dé yún   shí tóu dà dǐ dà   xiǎo dǐ xiǎo   sòng yuē   shēn shān yán yá
德云。石頭大底大。小底小。頌曰。深山岩崖

wèn   shí tóu dà xiǎo dá   yá bēng shí bèng liè   xū kōng nào guō guō
問。石頭大小答。崖崩石迸裂。虛空鬧聒聒

shàng táng   yī yán xiàng qī jí zhù   xiào miàn huā kāi yù shù   zhū fāng
上堂。一言相契即住。笑面花開玉樹。諸方

nèn me diǎn tóu   ruì yán chān dì è là   yī   quán tóu wú sī jué hòu
恁麼點頭。瑞岩剗地惡辣。咦。拳頭無私絕後

kàn   qū tán dǐng shàng huó bō bō
看。瞿曇頂上活鱗鱗

xiè liǎng bān shàng táng   shí èr fēng qián shàng xì péng   nà zhà chì tuō diǎn
謝兩班上堂。十二峯前上戲棚。那吒赤脫點

tiān qiáng   qū fán gǔ dī dī tóu wǔ   nòng chóu zhēn kān xiào yī chǎng
天強。屈煩鼓笛低頭舞。弄醜真堪笑一場

shàng táng   qiū fēng qīng qiū yuè míng   dà dì shān hé lù yǎn jīng   ruì
上堂。秋風清秋月明。大地山河露眼睛。瑞

yán diǎn xiā zhòngxiàng jiàn   bàng hē jiāo chí yàn nà sēng
岩點瞎重相見。棒喝交馳驗衲僧

dōng zhì shàng táng   jīn cháo rì nán zhǎng zhì   hēi dòu shēng yá   dà
冬至上堂。今朝日南長至。黑豆生芽。大

zhòng   gōng wéi huān qīng   tiě shù kāi huā   rú hé jié guǒ   lóng chí hǔ
眾。恭惟歡慶。鐵樹開花。如何結果。龍馳虎

zhòu   sā tǔ pāo shā
驟。撒土拋沙

tuì yuànshàngtáng   ruì yán yī zhī pò mù xuē   jǐ gē chán lái jìn yào
退院上堂。瑞岩一隻破木靴。幾箇攙來盡要

tuō   wéi yǒu lǎo sēng néng tī tuō   chū mén chì jiǎo xiào hē hē
挖。唯有老僧能踢脫。出門赤脚笑呵呵

zài zhù jìng cí chán sì yǔ lù
再住淨慈禪寺語錄

shì zhě zhì hú biān
侍者智湖編

zhǐ shān mén jìng cí wū lǐ mén jìng cí wū lǐ kāi xī rì jìng
指山門。淨慈屋裡門。淨慈屋裡開。昔日淨

cí céng cǐ qù jìng cí cóng cǐ yòu hái lái qiě dào rú hé jìn bù
慈曾此去。淨慈從此又還來。且道。如何進步。

yí jìng cí guān lì gūn fēng léi
咦。淨慈關棧袞風雷

zhī fó diàn dà kāi cǐ diàn qīn miàn yī jiàn hé zuò me shēng
指佛殿。大開此殿。親面一見。合作麼生。

yǎn lǐ chōu dīng nǎo hòu bá jiàn běn lái wú xiàng tōng jī biàn
眼裡抽釘。腦後拔箭。本來無象通機變

jù fāng zhàng zuò duàn wéi mó fāng zhàng fā lù yán luó dì yù mò
踞方丈。坐斷維摩方丈。發露閻羅地獄。莫

yǒu xiàng jiàn dǐ me qiān gǔ wàn gǔ hēi mǎn mǎn jiàn shù dāo shān zhuǎn lù
有相見底麼。千古萬古黑漫漫。劍樹刀山轉輓

輓

zhì fǎ zuò qián fén xiāng xiè ēn pěng chì huáng yún dāng tiān yī
至法座前。焚香謝恩。捧 勅黃云。當天一

jù wàn jī xiǎn lù chéng qǐ yún kàn nà sēng dīng dài fèng xíng bí kǒng
句萬機顯露。呈起云。看。衲僧頂戴奉行。鼻孔

jī xiān zhèng jù
機先證據

zhǐ fǎ zuò   jìng cí fǎ zuò   mù tóu yī péng   héng chēng shù chēng
指法座。淨慈法座。木頭一棚。橫撐豎撐。

hēi qī guāng shēng

黑漆光生

liǎn yī jiù zuò   nǎi yǐ fú zǐ   jī chán chuáng zuǒ biān yún   zhě gè
斂衣就座。乃以拂子。擊禪床左邊云。者箇

shì zhǔ   jī yòu biān yún   zhě gè shì bīn   dà zhòng xī rì   cóng zhǔ
是主。擊右邊云。者箇是賓。大眾昔日。從主

zhōng qù yǐ wéi bīn   jīn rì cóng bīn zhōng lái ér wéi zhǔ   hái zhī me
中去以為賓。今日從賓中來而為主。還知麼。

qù lái wú jiān xiào xīn xīn   yuán shì nán shān jiù zhǔ rén   yǐ fú zǐ dǎ yuán
去來無間笑忻忻。元是南山舊主人。以拂子打圓

xiàng yún   miàn mù fēn míng   fù jǔ fú zǐ yún   xiàng zhě lǐ biàn qù yě
相云。面目分明。復舉拂子云。向者裡變去也。

niú tóu dài jiǎo   mǎ jiǎo tà tí   yún cóng lóng fēng cóng hǔ   wàn xiàng xuān
牛頭戴角。馬脚踏蹄。雲從龍風從虎。萬像軒

téng   sēn luó zuò wǔ   suǒ wéi xiā rén tiān yǎn mù   yǎn mù kāi míng   pò
騰。森羅作舞。所謂瞎人天眼目。眼目開明。破

fó zǔ mén tíng   mén tíng zhèn yào   pí zàn huáng dōu huā jīn   fā huī dà gǔ
佛祖門庭。門庭振耀。毘贊皇都花錦。發揮大古

fēng guāng   pǔ yīng qún jī   liáo suí shí jiē   ruò yuē nà sēng xiàng shàng   wèi
風光。普應群機。聊隨時節。若約衲僧向上。未

céng qīn jìn   zǎo gé dà qiān   gēng pò tài xū   bú xiāo yī jué   zhí ráo
曾親近。早隔大千。耕破太虛。不消一鑊。直饒

nèn me   yóu luò cǎo kē   xiàng xià wén zhǎng   bú rú qiě zhì   zhī rú zhī
恁麼。猶落草窠。向下文長。不如且置。只如知

ēn bào ēn yī jù   yòu zuò me shēng   sì hǎi wǔ hú míng sì jìng
恩報恩一句。又作麼生。四海五湖明似鏡。

tài píng wú xiàng hè yáo tiān
太平無象賀堯天

fù jǔ jì dé gǔ lái yǒu liǎng rén zūn xiǔ yī rén yún wǒ féng
復舉記得。古來有兩人尊宿。一人云。我逢

rén zé bú chū chū zé biàn wéi rén yī rén yún wǒ féng rén zé biàn
人則不出。出則便為人。一人云。我逢人則便

chū chū zé bú wéi rén jìng cí jiè liǎng rén zūn xiǔ zuò gè dān zǐ
出。出則不為人。淨慈借兩人尊宿。作箇擔子。

dān zài jiān shàng yào lìng sì hǎi wú hú nà zǐ dài xiàng chuán yě nèn
擔在肩上。要令四海五湖衲子遞代相傳也。恁

me dān wèi zhī hé dān fó zǔ qiě dào jìng cí zhī jīn zuò me shēng dān
麼擔謂之荷擔佛祖。且道。淨慈只今作麼生。擔

lái dān qù yòu dān lái hàn dòng fēng guāng tòu jiǔ gāi
來擔去又擔來。撼動風光透九垓

wàng rì shàng táng yún wú xīn ér chū xiù sì nián qián zuó rì shì
望日。上堂。雲無心而出岫。四年前昨日是

jīn rì shuǐ yǒu shí ér huí yuān sì nián hòu jīn rì shì zuó rì yǐ fú
今日。水有時而迴淵。四年後今日是昨日。以拂

zǐ dǎ yuán xiàng yún ruò xiàng zhě lǐ jiàn dé nián nián shì hǎo nián rì rì
子打圓相云。若向者裡薦得。年年是好年。日日

shì hǎo rì qiě dào yǐ hé wéi yàn shuǐ yún xiāng huì xiào hē hē xiào
是好日。且道。以何為驗。水雲相會笑呵呵。笑

mǎn fēng guāng méi nài hé
滿風光沒奈何

shèng jiē shàng táng shì xū mí shān zhī gāo gāo ér chū xū mí bǐ
聖節上堂。視須彌山之高高。而出須彌。比

dà hǎi shuǐ zhī shēn shēn zé yú dà hǎi suǒ yǐ shèng rén qīng dàn chén sēng
大海水之深深。則逾大海。所以聖人慶誕。臣僧

jǔ yáng   qiě dào   rú hé wéi yáo wéi shùn   wàn shòu wú jiāng
舉揚。且道。如何為堯為舜。萬壽無疆

shuǐ xiāng guī shàng táng   màn tiān dà shuǐ yún fān mò   juǎn dì kuáng fēng làng
水鄉歸上堂。漫天大水雲翻墨。捲地狂風浪

gūn shān   chè duàn sī lán guī hē cǎi   jīng áo zhī zài cǐ shān jiān   mò yǒu
袞山。掣斷絲綸歸喝彩。鯨鯨只在此山間。莫有

tóu jiǎo xuān áng zhě me   chū lái tòu guān   qí huò wèi rán   cāo zhōu yòu rù
頭角軒昂者麼。出來透關。其或未然。操舟又入

hóng bō lǐ   chóu shā yú wēng liǎng bìn bān
洪波裡。愁殺漁翁兩鬢斑

yuán xiāo shàng táng   dǎ shā rán dēng fó   duò luò hēi àn yù   yǒng jié
元宵上堂。打殺然燈佛。墮落黑暗獄。永劫

wú chū qī   nà sēng gē yī qǔ   qí huò wèi rán   mǎn tiān xīng dòu huī huá
無出期。衲僧歌一曲。其或未然。滿天星斗輝華

wū
屋

shàng táng   yáng liǔ zhuāng yāo dài   méi huā luò bì bēi   huáng yīng tōu
上堂。楊柳粧腰帶。梅花絡臂鞵。黃鶯偷

yǎn qù   wǔ dé zuì fēng liú   qiě dào   shì hé rén jìng jiè   jìng cí mén
眼覷。舞得最風流。且道。是何人境界。淨慈門

xià luó bo tóu
下蘿蔔頭

xiè jìn tuì liǎng bān shàng táng   jǔ fú zǐ yún   zhě gè shì bǎi chǐ
謝進退兩班上堂。舉拂子云。者箇是百尺

gān tóu   jìn yī bù zé yǒu xiàng   tuì yī bù zé wú zōng   jìn tuì quán jī
竿頭。進一步則有象。退一步則無蹤。進退全機

biàn   cóng héng zhèn zǔ fēng   fù jǔ fú zǐ yún   qiě dào   rú hé dōu zài
變。從衡振祖風。復舉拂子云。且道。如何都在

nán shānzhǎng wò zhōng

南山掌握中

shàngtáng jīn cháo wǔ yuè zhèng qīng hé liú huā shī jù rù chán nà
上堂。今朝五月正清和。榴花詩句入禪那。

qiě zuò me shēng jǔ jǔ fú zǐ yún kàn nóng lǜ wàn zhī hóng yì diǎn dòng
且作麼生舉。舉拂子云。看濃綠萬枝紅一點。動

rén chūn sè bù xū duō
人春色不須多

fó shēng rì shàngtáng mò bàng qú tán jīn rì shēng chā tiān shān yuè
佛生日。上堂。莫謗瞿曇今日生。插天山嶽

shì zhēngróng yī fān yǔ xǐ tiān láng jiè wàn gǔ fēng yān hèn bù píng
勢崢嶸。一番雨洗添狼藉。萬古風烟恨不平

pài hé shàng yī shū zhì shàngtáng wàn pài cháo zōng yī pài shōu yáng
派和尚遺書至。上堂。萬派朝宗一派收。揚

qīng jì zhuó jǐ jīng qiū hū rán dào dǐ dōu qián què lù zhù dēng lóng xiào bù
清激濁幾經秋。忽然到底都乾却。露柱燈籠笑不

xiū qiě dào xiào gè shèn me xià zuò tóng yì líng fán xiū fǎ gòng yǎng
休。且道。笑箇甚麼。下座同詣靈凡。羞法供養

huì zōng huáng dì jì shàngtáng gǔ fó bù céng guò qù xiàn zài fǎ
徽宗皇帝忌。上堂。古佛不曾過去。現在法

rú shì hái xiàng wēi xī me yī shēng pó bīng jiāo tí zài zhú lín lǐ
如是。還相委悉麼。一聲婆餅焦。啼在竹林裡

shàngtáng chóuchàng dù juān niǎo āi āi zhòu yè tí luò huā fēi xù
上堂。惆悵杜鵑鳥。哀哀晝夜啼。落花飛絮

yuàn liú shuǐ fāng cǎo ào hèn mí dōng xī wū hū chūnguāng hào dàng kě diào
怨流水。芳草懊恨迷東西。嗚呼春光浩蕩。可吊

ér bù kě sòng zuì dǎo chóu rén làn sì ní qiě dào shì hé rén jìng jiè
而不可送。醉倒愁人爛似泥。且道。是何人境界

ruò fēi dān shān fèng   tú láo yǔ chǔ jī
。若匪丹山鳳。徒勞語楚雞

shàng táng   liù yuè lián sān fú   rén jiān sì yàn lú   qiě dào   rú
上堂。六月連三伏。人間似焰爐。且道。如

hé shì nà sēng xíng lǚ chù   yī xī hán shuǐ yù   fǎng fú lěng qiū gū   yǒu
何是衲僧行履處。依稀寒水玉。彷彿冷秋菰。脩

zhú bā jiāo rù huà tú
竹芭蕉入畫圖

shàng táng   yǐ fú zǐ dǎ yuán xiàng yún   shàng dà rén qiū yǐ yǐ   xī
上堂。以拂子打圓相云。上大人丘乙巳。西

hú nán shān tú huà lǐ   hái zhī me   kǒng mén dì zǐ wú rén shí   kōng yǒu
湖南山圖畫裡。還知麼。孔門弟子無人識。空有

sān qiān qī shí shì   qiě dào   rú hé   hū rán yī zhèn qiū fēng chuī   chuī
三千七十士。且道。如何。忽然一陣秋風吹。吹

zuò qiū yún sòng liú shuǐ
作秋雲送流水

tuì jìng cí fù tiān tóng shàng táng   niān zhǔ zhàng yún   nà sēng zhǔ zhàng zǐ
退淨慈赴天童上堂。拈拄杖云。衲僧拄杖子

màn màn   hēi sì yān   xī hú jiǔ gè yuè   kě è yì kān lián   zhuó zhǔ
漫漫。黑似烟。西湖九箇月。可惡亦堪憐。卓拄

zhàng yún   hū rán fēi guò yīn jiāng qù   jiǎo dòng cāng míng làng pāi tiān
杖云。忽然飛過鄞江去。攪動滄溟浪拍天

míngzhōu tiān tóng jǐng dé sì yǔ lù
明州天童景德寺語錄

shì zhě zǔ rì biān
侍者祖日編

shān mén tiān tóng dà jiě tuō mén huō kāi nà sēng zì jǐ tòu qián kūn
山門天童大解脫門。豁開衲僧自己。透乾坤

wú biǎo lǐ suī rán wàn gǔ qīng fēng bā miàn lái qián lóu hòu gé líng lóng qǐ
無表裡。雖然萬古清風八面來。前樓後閣玲瓏起

fó diàn huáng jīn miào xiàng lú sāi mǎ zuǐ yí zéi shì xiǎo rén
佛殿。黃金妙相。驢腮馬嘴。咦。賊是小人

zhì guò jūn zǐ
智過君子

fāng zhàng héng yī zhàng shù yī zhàng wén shū wéi mó gé bì zhuā yǎng
方丈。橫一丈豎一丈。文殊維摩隔壁抓痒。

zhuó zhǔ zhàng yún jìn dà dì rén bù diào zì shàng
卓拄杖云。盡大地人不釣自上

zhì fǎ zuò qián fén xiāng xiè ēn pěng chì huáng shì zhòng yún yún
至法座前。焚香謝恩。捧 勅黃示眾云。雲

kāi jiǔ tiān chéng qǐ yún kàn cǎi fèng kǒu + yù chū qiě dào
開九天。呈起云。看彩鳳【口 + 御】出。且道。

rú hé wěi xī jí jí rú lǜ lìng chì
如何委悉。急急如律令勅

zhī fǎ zuò lú tàn wéi chuáng huò tāng wéi zuò kǒu tǔ hēi yān
指法座。爐炭為床。鑊湯為座。口吐黑烟。

mí tiān zuì guò
彌天罪過

lián yī jiù zuò nǎi yún 。 yǒu wèn yǒu dá 。 shǐ niào láng jiè 。 wú wèn
斂衣就座乃云。有問有答。屎尿狼藉。無問

wú dá 。 léi tíng pī lì 。 yú shì méi máo qīng kuài 。 bí kǒng xuān áng 。 zhí
無答。雷霆霹靂。於是眉毛慶快。鼻孔軒昂。直

dé dà dì píng shěn 。 xū kōng bèng liè 。 zhèng dāng nèn me 。 qiě yǔ hóng zhì gǔ
得大地平沈。虛空迸裂。正當恁麼。且與宏智古

fó xiàng jiàn 。 jǔ fú zǐ yún 。 xiàng jiàn yǐ le 。 hé tán hé shì 。 cóng qián
佛相見。舉拂子云。相見已了。合談何事。從前

hàn mǎ wú rén shí 。 zhī yào zhòng lùn gài dài gōng 。 suī rán zhī ēn bào ēn yī
汗馬無人識。只要重論蓋代功。雖然知恩報恩一

jù rú hé 。 sì hǎi làng píng lóng shuì wěn 。 jiǔ tiān yún jìng hè mó kōng
句如何。四海浪平龍睡穩。九天雲淨鶴摩空

fù jǔ jì dé 。 sēng wèn bǎi zhàng 。 rú hé shì qí tè shì 。 bǎi zhàng
復舉記得。僧問百丈。如何是奇特事。百丈

yún 。 dú zuò dà xióng fēng 。 dà zhòng bú dé dòng zhe 。 qiě jiāo zuò shā zhě
云。獨坐大雄峯。大眾不得動著。且教坐殺者

hàn 。 jīn rì hū yǒu rén wèn jìng shàng zuò 。 rú hé shì qí tè shì 。 zhī
漢。今日忽有人問淨上座。如何是奇特事。只

xiàng tā dào 。 yǒu shèn qí tè 。 bì jìng rú hé 。 jìng cí bō yú 。 yí guò
向它道。有甚奇特。畢竟如何。淨慈鉢盂。移過

tiān tóng chī fàn
天童喫飯

shàng táng 。 wài bú fàng rù 。 nèi bú fàng chū 。 tòng xià yī chuí 。 wàn
上堂。外不放入。內不放出。痛下一槌。萬

shì le bì 。 qiě dào 。 rú hé dà bái fēng qián lìng zhān xīn 。 nèi wài jì gāng
事了畢。且道。如何大白峯前令斬新。內外紀綱

jù wěi xī
俱委悉

dào jiù zhì shàngtáng yuān yǒu tóu zhài yǒu zhǔ yī jiàn dāng fēng huō
道舊至上堂。冤有頭債有主。一劍當鋒。豁

kāi mén hù zhuài duì chéng qún nèn me lái fàng huǒ shā rén xiàng hé jù qiě
開門戶。拽隊成群恁麼來。放火殺人相合聚。且

dào rú hé lǎo hú dǐng níng kuà lóng hǔ
道。如何老胡頂顛跨龍虎

shàngtáng xīn niàn fēn fēi rú hé cuò shǒu zhào zhōu gǒu zǐ fó xìng
上堂。心念分飛。如何措手。趙州狗子佛性

wú zhǐ gè wú zì tiě sǎo zhǒu sǎo chù fēn fēi duō fēn fēi duō chù
無。只箇無字鐵掃帚。掃處紛飛多。紛飛多處

sǎo zhuǎn sǎo zhuǎn duō sǎo bú dé chù 【才 + 弃】 mìng sǎo zhòu
掃。轉掃轉多。掃不得處【才 + 弃】命掃。晝

yè shù qǐ jǐ liáng yǒng měng qiē mò fàng dǎo hū rán sǎo pò tài xū kōng
夜豎起脊梁。勇猛切莫放倒。忽然掃破太虛空。

wàn bié qiān chà jìn huò tōng
萬別千差盡豁通

kāi lú shàngtáng zhǐ gè chái tóu wēi huǒ zhǒng zhū fāng yù qǐ jìng kāi
開爐上堂。只箇柴頭煨火種。諸方聿起競開

lú tiān tóng zhí jié chāozōng chù lú yǔ chái tóu jìn dǐ wú nèn me què
爐。天童直截超宗處。爐與柴頭盡底無。恁麼却

yǒu xuān qì zhèng hǎo měng zuò gōng fū qiě dào rú hé mò hū léi tíng hōng
有煖氣。正好猛做工夫。且道。如何驀忽雷霆轟

liè yàn cóng jiāo shēn yè xuě mó hú
烈焰。從教深夜雪模糊

xiè xīn jiù liǎng bān shàngtáng kāi wú jiān dì yù xiàn yán luó dà
謝新舊兩班上堂。開無間地獄。現閻羅大

wáng jù yè yī bù liè niú tóu liǎng háng yǔ qí jìn zhě jiàn shù
王。聚夜叉一部。列牛頭兩行。與其進者。劍樹

shàngměng huǒ jìn yòng yǔ qí tuì zhě dāo shān lǐ hán bīng tuì cáng qiě
上猛火進用。與其退者。刀山裡寒水退藏。且

dào lǐ huì shèn shì nài fàn bǎo nòng zhù pàn duàn shǐ
道。理會甚事【匹 + 寸】耐。飯飽弄筯判斷。屎

jī niào chuáng qí huò wèi rán huā liǔ chūn fēng rù xì chǎng
急尿床。其或未然。花柳春風入戲場

shàngtáng tiān tóng tiě chòu lǎo quán tóu dǎ shā jiāng hú shuǐ gǔ niú
上堂。天童鐵臭老拳頭。打殺江湖水牯牛。

yè shēn hū rán shēng gē luǎn tiān míng tuī chū dà rì tóu qiě dào rú hé
夜深忽然生箇卵。天明推出大日頭。且道。如何

shài lǎng zhū rén zhēng shī chù miǎn jiāo háng bù huá rú yóu
晒眼諸人蒸濕處。免教行步滑如油

shàngtáng líng yún jiàn chù táo huā kāi tiān tóng jiàn chù táo huā luò
上堂。靈雲見處桃花開。天童見處桃花落。

táo huā kāi chūn fēng cuī táo huā luò chūn fēng è líng yún qiě zhì mò yǒu
桃花開春風催。桃花落春風惡。靈雲且置。莫有

yǔ tiān tóng xiāng jiàn dǐ me chūn fēng è táo huā yuè làng shēng tóu jiǎo
與天童相見底麼。春風惡桃花。躍浪生頭角

shòu qīng jiē shàngtáng zhì zāi kūn yuán dàn fó guó mó yē zhī ruì dà
壽慶節上堂。至哉坤元誕佛國摩耶之瑞。大

yī bèi diǎn zhù xiān táo wáng mǔ zhī chūn zhèng dāng nèn me qiě dào yǐ hé wéi
矣貝典祝仙桃王母之春。正當恁麼且道。以何為

yàn guān yīn yīng luò miào zhuāng yán shì zhì huā mǎn zhǎng zì zài
驗。觀音瓔珞妙莊嚴。勢至花鬘長自在

jié xià shàngtáng jié què nà sēng bù dài tóu tiān tóng niān lái zuò qì
結夏上堂。結却衲僧布袋頭。天童拈來作氣

qí jiǎo jiān yuè chū fó wú shù fù yǔ cóng lín zuò mǎ niú
毬。脚尖趯出佛無數。付與叢林作馬牛

xiè zhī shì zhāi shǒu zuò bīng fú shàng táng tiě suān xiàn jīn gāng quān
謝知事齋首座秉拂。上堂。鐵酸賺金剛圈。

sāi duàn yān hóu zhuài tuō bí kǒng tiān tóng lì dì yǒu fèn nà sēng qǐ mìng
塞斷咽喉。拽脫鼻孔。天童立地有分。衲僧乞命

wú mén qiě dào rú hé kān yǔ qú tán zuò zǐ sūn
無門。且道。如何堪與瞿曇作子孫

xīn qǐ miào yán qīng chàn shēng zuò tuī dǎo duō nián lǎo shǔ kē sāo kōng
新起妙嚴慶懺陞座。推倒多年老鼠窠。掃空

píng dì xiào hē hē cóng kōng jià qǐ shēng tóu jiǎo gài fù lú niú bú yàn
平地笑呵呵。從空架起生頭角。蓋覆驢牛不厭

duō jīn cháo chéng jiù dà yuán qiān gǔ fā huī dà shì qiě dào rú hé
多。今朝成就大緣。千古發揮大事。且道。如何

zhuó é rèn tā mén wài kè dào jiā hái wǒ gè zhōng rén
斫額任他門外客。到家還我箇中人

fù jǔ wén shū wèn wú zhe jìn lí shèn me chù zhe yún nán
復舉。文殊問無著。近離甚麼處。著云。南

fāng shū yún nán fāng fó fǎ rú hé zhù chí zhe yún mò fǎ bǐ
方。殊云。南方佛法如何住持。著云。末法比

qiū shǎo fèng jiè lǜ shū yún duō shǎo zhòng zhe yún huò sān bǎi huò
丘少奉戒律。殊云。多少眾。著云。或三百或

wǔ bǎi shī yún chūn fēng gōu yǐn zhè gū tí zhe wèn wén shū cǐ jiān
五百。師云。春風勾引鷓鴣啼。著問文殊。此間

fó fǎ rú hé zhù chí shū yún fán shèng tóng jū lóng shé hùn zá zhe
佛法如何住持。殊云。凡聖同居。龍蛇混雜。著

yún duō shǎo zhòng shū yún qián sān sān hòu sān sān shī yún píng dì
云。多少眾。殊云。前三三後三三。師云。平地

bō lán diào tiě chuán zhě liǎng zhuǎn yǔ yào yǔ zhū fāng méi máo sī jié
波瀾釣鐵船。者兩轉語。要與諸方眉毛厮結。

gèng yǒu liǎngzhuǎn yǔ yào yǔ zhū fāng diǎn yǎn huò sān bǎi huò wǔ bǎi tóng
更有兩轉語。要與諸方點眼。或三百或五百。銅

qián tiě qián shěng shù zú mò qián sān sān hòu sān sān luó bo yù ěr
錢鐵錢。省數足陌。前三三後三三。蘿蔔芋爛。

qiǎn zhù mǎn dān zhū fāng hū rán yǎn kāi jué dìng pāi shǒu dà xiào xiào gè
淺貯滿擔。諸方忽然眼開。決定拍手大笑。笑箇

shèn me bú xiào bā rén biàn xiào dù zhuàn suī rán xiào zhě hái xī hū
甚麼。不笑巴人。便笑杜撰。雖然笑者還稀。忽

yǒu rén wèn tiān tóng duō shǎo zhòng dàn xiàng tā dào xīn qǐ miào yán kuā dì
有人問天童多少眾。但向他道。新起妙嚴誇第

yī yī qí dōu zài huà tú zhōng
一。一齊都在畫圖中

qǐng jiān shōushàngtáng dòu bā bù shānchuān dà jiā chū zhī shǒu héng
請監收上堂。竇八布衫穿。大家出隻手。橫

xū mí wéi gài liàng dà hǎi wéi dòu suǒ yǐ shēng shā zài qián shōufàng zài
須彌為概。量大海為斗。所以生殺在前。收放在

hòu guī gōng sāi pò xū kōng kǒu hái zhī me tiān tóng bú gǎn xiàng gū
後。歸功塞破虛空口。還知麼。天童不敢相辜。

gān zuò tí jī fèi gǒu
甘作啼雞吠狗

shàngtáng míng líng zhī zǐ yì ér féng luó luó zhù zhī yuē lèi wǒ
上堂。螟蛉之子。殢而逢螺贏。祝之曰類我

lèi wǒ tiān tóng mén xià mò yǒu lèi wǒ dǐ me wàn lǐ bú guà piàn
類我。天童門下。莫有類我底麼。萬里不掛片

yún tiān dì yī tuán měng huǒ
雲。天地一團猛火

xiè jiān shōu shàngtáng jīn gāngwáng bǎo jiàn zài xiá yǒu wàng fēng bú
謝監收。上堂。金剛王寶劍在匣。有望風不

fàn zhī wēi tiān tóng hē xià fēi chū biàn zuò wú kǒng tiě duì gǔn rù huāng
犯之威。天童喝下飛出。變作無孔鐵鎚。輾入荒

tián luàn cǎo rèn jiāo rì zhì fēng chuī yīn shèn rú cǐ niān shí bǎ zhù zhī
田亂草。任教日炙風吹。因甚如此。拈匙把筯知

duō shǎo bú shì zhī yīn bú yì zhī
多少。不是知音不易知

xiè zào qiáo shàng táng qù nà biān qù lái zhě lǐ lái zhōng jiān jué
謝造橋上堂。去那邊去。來者裡來。中間絕

hè duàn yá qiě dào rú hé xiāng jiē yǐ fú zǐ zuò wān qiáo shì yún
壑斷崖。且道。如何相接。以拂子作彎橋勢云。

kàn yī xī jīn dèng kuò páng fú cǎi hóng wān rén cóng qiáo shàng guò yòu
看。依稀金磴闊。彷彿彩虹彎。人從橋上過。又

zuò me shēng sōng luó yǐng lǐ kāi tiān qiǎo hàn hēi guāng zhōng rù huà kàn
作麼生。松蘿影裡開天巧。汗黑光中入畫看

shàng táng yǎn jiàn huáng yè luò ěr wén gū yàn míng qiě dào shì
上堂。眼見黃葉落。耳聞孤雁鳴。且道。是

shí me wù dé yǔ me líng yí xī shàng qiū guāng fēn wài qīng
什麼物得與麼靈。咦。溪上秋光分外清

zhè wēng yí shū zhì shàng táng bā yuè shí bā qián táng cháo zhè wēng
浙翁遺書至。上堂。八月十八錢塘潮。浙翁

shēng jià pō tiān gāo jìn jiāo sì hǎi nòng cháo shǒu chè dǐ qióng yuān gǔn yī
聲價潑天高。盡教四海弄潮手。徹底窮淵輾一

zāo zhòng jiǎn zé bú cí láo yào tòu lóng mén jì fèng máo hū rán shōu juàn
遭。重揀擇不辭勞。要透龍門繼鳳毛。忽然收卷

hái yuán qù wàn gǔ cáo xī fēng nù hào
還源去。萬古曹溪風怒號

shàng táng lù yōu jìng táo yuān míng wén shū pǔ xián dǎ yuán xiàng yún
上堂。陸脩靜陶淵明。文殊普賢。打圓相云

yí yī kuǎn jù chéng qiè dào píng shuǐ pī pàn ruò shì kǒng fū
。 咦 。 一款具呈 。 且道 。 憑誰批判 。 若是孔夫

zǐ wú wú yīn hū ěr
子 。 吾無隱乎爾

kāi lú shàng táng zhào dà zhòng dǎ yuán xiàng yún gé shì tiān tóng
開爐 。 上堂 。 召大眾打圓相云 。 箇是天童 。

huǒ lú jìn qián zé shāo shā tuì hòu zé dòng shā hū yǒu gé hàn chū
火爐 。 近前則燒殺 。 退後則凍殺 。 忽有箇漢 。 出

lái dào hé zuò me shēng huò huǒ lú dòng yě
來道合作麼生 。 因火爐動也

shàng táng tiān tóng zhòng dōng dì yī jù chá chá yá yá lǎo méi shù hū
上堂 。 天童仲冬第一句槎槎牙牙 。 老梅樹忽

kāi huā yī huā liǎng huā sān sì wǔ huā wú shù huā qīng bú kě
開花 。 一花兩花 。 三四五花 。 無數花 。 清不可

kuā xiāng bú kě kuā sǎn zuò chūn róng chuī cǎo mù nà sēng gē gē dǐng mén
誇 。 香不可誇 。 散作春容吹草木 。 衲僧箇箇頂門

tū mò zhā biàn guài kuáng fēng bào yǔ nǎi zhì jiāo gūn dà dì xuě mǎn
禿 。 驀劄變怪 。 狂風暴雨 。 乃至交袞大地雪漫

màn lǎo méi shù tài wú duān hán dòng mó suǒ bí kǒng suān
漫 。 老梅樹太無端 。 寒凍摩挲鼻孔酸

shàng táng gǔ jīn dà xuě mǎn zhǎng ān tiān tóng mài què zhè xīn gān
上堂 。 古今大雪滿長安 。 天童賣却這心肝 。

wú shén tōng pú sà měng pī yī zhuì qiān shǒu yǎn dà bēi niē guài duō
無神通菩薩 。 猛劈一椎 。 千手眼大悲 。 捏怪多

duān hái huì me shī zǐ jiāo ér mí zǐ jué lǎo pó xīn qiē bù xiàng mǎn
端 。 還會麼 。 獅子教兒迷子訣 。 老婆心切不相瞞

shàng táng shì zūn dào yī rén fā zhēn guī yuán yī rén fā zhēn guī
上堂 。 世尊道 。 一人發真歸源 。 十方虛空悉

jiē xiāo yǔn   shī niān yún   jì shì shì zūn suǒ shuō   wèi miǎn jìn zuò qí tè
皆消殞。師拈云。既是世尊所說。未免盡作奇特

shāngliàng   tiān tóng zé bú rán   yī rén fā zhēn guī yuán   qī ér dǎ pò fàn
商量。天童則不然。一人發真歸源。乞兒打破飯

wǎn
碗

shàngtáng jǔ   wǔ zǔ yǎn hé shàng yún   yǒu rén xiàng xū kōng lǐ   xiě
上堂舉。五祖演和尚云。有人向虛空裡。寫

dé zǔ shī xī lái yì wǔ gè zì   lǎo sāng dà zhǎn zuò jù bài tā   shī niān
得祖師西來意五箇字。老僧大展坐具拜他。師拈

yún   dāng shí tiān tóng ruò jiàn   zhī duì tā dào   kuǎn chū qiú kǒu   jīn zé
云。當時天童若見。只對他道。款出囚口。今則

mò yǒu tóngkuǎn zhě me   jì wú   yī xī xié qù yàn   jīng pò hǎi mén qiū
莫有同款者麼。既無。依稀斜去雁。驚破海門秋

shàngtáng   shuāng fēng hào sù shā   shuāng yè duò xiāo sāo   jǔ fú zǐ
上堂。霜風號肅殺。霜葉墮蕭颼。舉拂子

yún   kàn   wéi yǒu líng lóng yán   cuī wéi wàng zhuǎn gāo   suǒ wèi tiān tóng
云。看。唯有玲瓏岩。崔嵬望轉高。所謂天童

zhì huò   jīn cháo duǎn fàn yī zāo   mò yǒu chóu jià dǐ me   xià zuò xún táng
滯貨。今朝短販一遭。莫有酬價底麼。下座巡堂

fó chéng dào shàngtáng   qú tán là yuè bā   yè bàn zǒu chū shān zéi
佛成道上堂。瞿曇臘月八。夜半走出山賊。

lù yáng cháng qū   tōu xīn hǔ bèi bān   dùn zhì rén tiān zhě yī fān   tiān tóng
路羊腸曲。偷心虎背斑。鈍置人天者一番。天童

nèn me jiǎn jǔ   qiè dào   gāi dāng yě wú   luò zhuàn ér sūn tóu jìn tū
恁麼檢舉。且道。該當也無。落賺兒孫頭盡禿。

hú lú téng zhǒng chán hú lú
葫蘆藤種纏葫蘆

tùi yuànshàngtáng   jìn yuàn dé zhù biàn zhù   tùi yuàn yào hángbiànháng
退院上堂。進院得住便住。退院要行便行。

hái xiāng wěi xī me   gè tiáo wū zhǔ zhàng   mò guài tài shēng níng   zhì zhǔ
還相委悉麼。箇條烏拄杖。莫怪太生寧。擲拄

zhàng xià zuò
杖下座

xiǎo cān

小參

shì zhě yì yuǎn biān

侍者義遠編

chú yè xiǎo cān nián jìn yuè jìn rì jìn shí jìn yǐ fú zǐ huà yī
除夜小參。年盡月盡日盡時盡。以拂子劃一

huà yún jìn qíng huà duàn jǔ fú zǐ yún zhě gè wú jìn hái jiàn
劃云。盡情劃斷。舉拂子云。者箇無盡。還見

mé huàn zuò qīng liáng fú zǐ shòu yòng wú jìn jīn yè gòng zhū rén fēn
麼。喚作清涼拂子。受用無盡。今夜共諸人分

sui shuō fǎ wú jìn suǒ yǐ chūn shuǐ mǎn sì zé wú jìn xià yún duō qí
歲。說法無盡。所以春水滿四澤無盡。夏雲多奇

fēng wú jìn qiū yuè yáng míng huī wú jìn dōng líng xiù gū sōng wú jìn yī
峯無盡。秋月揚明輝無盡。冬嶺秀孤松無盡。一

nián rú shì guò qù wú jìn yī nián rú shì dào lái wú jìn ruò nèn
年如是。過去無盡。一年如是。到來無盡。若恁

mé jiàn dé rì rì yǎn jīng dìng dòng shí shí bí kǒng xuān áng yī jiù nián
麼見得。日日眼睛定動。時時鼻孔軒昂。依舊年

yuè rì shí xī jiē wú jìn suī rán jìn yǔ wú jìn yǔ zhě fú zǐ zǒng
月日時悉皆無盡。雖然盡與無盡。與者拂子。總

bú xiāng gān zhèng dāng nèn mé hū yǒu gè hàn chū lái duì zhòng duō què
不相干。正當恁麼。忽有箇漢。出來對眾。奪却

miǎn jiàn gē téng wú jìn dà jiā qīng kuài wú jìn qí huò wèi rán fú tīng
免見葛藤無盡。大家慶快無盡。其或未然。伏聽

chù fēn jī fú zǐ yún zhān xīn lì rì míng cháo kàn dà suì qí niú dào
處分。擊拂子云。斬新曆日明朝看。大歲騎牛倒

shàng tiān jǔ sēng wèn xiāng lín rú hé shì nà yī xià shì xiāng lín
上天。舉。僧問香林。如何是衲衣下事。香林

yún là yuè huǒ shāo shān shī sòng yún nà yī xià shì huǒ shāo shān là
云。臘月火燒山。師頌云。衲衣下事火燒山。臘

yuè jiā pín chè gǔ hán kān xiào lián yán céng wèi xī méi máo jiāo chì miàn pí
月家貧徹骨寒。堪笑連延曾未息。眉毛焦赤面皮

bān
斑

jié xià xiǎo cān dǎ pò hēi qī tǒng shí fāng kōng suǒ suǒ bú shòu
結夏小參。打破黑漆桶。十方空索索。不受

líng shān jì ān jū dà yuán jiào zǎo chén chí zhōu zhāi shí chì fàn rù yè
靈山記。安居大圓覺。早晨喫粥齋時。喫飯入夜

dǎ mián zǎo cháo yòu qǐ lì jié jiàn qián zhōng ér fù shǐ shēng sǐ yōu
打眠。早朝又起。歷劫見前。終而復始。生死悠

yōu wú dìng zhǐ nèn me chè qù guò qù zhū rú lái sī mén yǐ bài
悠無定止。恁麼徹去。過去諸如來。斯門已敗

quē xiàn zài zhū pú sà jīn gè wú shé hé wèi lái xiū xué rén qiē
缺。現在諸菩薩。今各無折合。未來修學人。切

jì diān dǎo zǒu kě zhōng ruò yǒu gè hàn chū lái dào wèi zài yóu shì jì
忌顛倒走。可中若有箇漢。出來道未在。猶是繫

fù máng lú shǒu tā guǐ kū huò jiǔ xún chuí diào zhèng yào shàng gōu
縛盲驢。守他鬼窟。因九旬垂釣。正要上鉤。

hái zhī me má sān jīn gān shǐ jué quán tóu jiǎo jiān gèng xū wù qù shǐ
還知麼。麻三斤乾屎橛。拳頭脚尖更。須悟去始

dé qiě dào yǒu shí me zhǎng chù pí pó shī fó zǎo liú xīn zhí zhì
得。且道。有什麼長處。毘婆尸佛早留心。直至

rú jīn bú dé miào
如今不得妙

ruì yán jiě xià xiǎo cān   shí fāng jù huì yú yóu wǎng   sān yuè ān jū
瑞岩解夏小參。十方聚會魚游網。三月安居

niǎo rù lóng   shēng shā jìn shí cán zuò jiǎn   xīn kōng jí dì hēi shānzhōng   dà
鳥入籠。生殺盡時蠶作繭。心空及第黑山中。大

zhòng zhí ráo   jù wài tòu guān   jī xiān yàn là   mǎn fēng bàng tóu yǒu cì
眾直饒。句外透關。機先驗臘。輓峯棒頭有刺。

hē xià bào léi   zhuó rán wèi kěn   hé gù shì jiā yuán bù chū shì   dá mó
喝下爆雷。酌然未肯。何故釋迦元不出世。達磨

duàn bú xī lái   tiān shēng qǐ shòu chà pái   shuí kěn zhé cóng yì qū   kuàng fù
斷不西來。天生豈受差排。誰肯輒從抑屈。況復

wēi yīn nà pàn   kōng jié yǐ qián zǎo chéng yǎn cǎi   jīn rì jì dào zhě lǐ
威音那畔。空劫已前早成掩彩。今日既到者裡。

hé zuò me shēng   yí   fàng guò yí zhe sān qiān lǐ wài   yǎo zhū yǎo gǒu
合作麼生。咦。放過一著三千里外。咬猪咬狗。

huāng cǎo gé téng   hái yǒu jiè lù dǐ me   zhuó zhǔ zhàng yún   zhāi yáng huā
荒草葛藤。還有借路底麼。卓拄杖云。摘楊花

zhāi yáng huā   jǔ   sēng wèn dòng shān   qiū chū xià mò   xiàng shí me chù
摘楊花。舉。僧問洞山。秋初夏末。向什麼處

qù   dòng shān yún   xiàng wàn lǐ wú cùn cǎo chù qù   dà zhòng dòng shān zěn me
去。洞山云。向萬里無寸草處去。大眾洞山恁麼

dá huà   suī zé lǎo pó xīn qiē   wèi miǎn píng dì xiàn rù   jīn yè hū yǒu
答話。雖則老婆心切。未免平地陷入。今夜忽有

rén   wèn jìng shàng zuò   zhī xiàng tā dào   suí háng dǎo duàn liú shuǐ shēng
人。問淨上座。只向他道。隨行踏斷流水聲。

zòngguān xiě chū fēi qín jì
縱觀寫出飛禽跡

dōng yè xiǎo cān zuàn bīng qǔ huǒ píng shuǐ xìn míng
冬夜小參。鑽冰取火憑誰信。【才 + 弃】命

gōng fū rù sǐ mén tuō tǐ yī jiāo fān dé huó jīn gāng zhèng yàn tòu qián
工夫入死門。脫體一交翻得活。金剛正焰透乾

kūn ruì yán mén xià yǐ cǐ jiàn yī yáng lái fù wàn wù xiān xīn lù zhù
坤。瑞岩門下。以此見一陽來復萬物咸新。露柱

dēng lóng huān xǐ shuō jiē wǔ tái shān shàng yún zhēng fàn fó diàn jiē qián gǒu
燈籠歡喜說偈。五臺山上雲蒸飯。佛殿階前狗

niào tiān chà gān tóu shàng jiān duì zǐ sān gè hú sūn yè bō qián duō
尿天。刹竿頭上煎餽子。三箇胡孫夜簸錢。咄。

luò cǎo zhī tán yīng shí nà yòu zhī jīn zhòng zhōng mò yǒu jù wài tòu guān
落草之談。應時納祐。只今眾中。莫有句外透關

dǐ me chū lái diǎn yǎn qīng kuài píng shēng qí huò wèi rán huáng méi shí
底麼。出來點眼。慶快平生。其或未然。黃梅石

nǚ xiù yuānyāng yī rì xīn tiān yī xiàn zhǎng
女繡鴛鴦。一日新添一線長

jìng cí rù yuàn xiǎo cān dà zhòng xī hú hú lǐ shuǐ nán shān shān
淨慈入院。小參大眾。西湖湖裡水。南山山

shàng yún zhuó zhǔ zhàng yún tiān tái zhǔ zhàng zǐ xiāng jiàn xiào xīn xīn
上雲。卓拄杖云。天台拄杖子。相見笑忻忻。

shí jiē yīn yuán hé tán hé shì zhuó zhǔ zhàng yún huàn zuò zhǔ zhàng zé
時節因緣合談何事。卓拄杖云。喚作拄杖則

chù bú huàn zuò zhǔ zhàng zé bèi bú dé yǒu yǔ bú dé wú yǔ zhuó
觸。不喚作拄杖則背。不得有語。不得無語。卓

zhǔ zhàng yún pī lì shēng qián pò kuǎn diàn guāng yǐng shàng fā jī zhè biān
拄杖云。霹靂聲前破款。電光影上發機。這邊

nà biān féng chǎng zuò xì duō lù bù gé téng qiè jì fèi fú
那邊逢場作戲。咄。露布葛藤。切忌尿沸。

hái zhī me wèi céng qīn jìn zǎo gé dà qiān xiàngshàngquán tí zhuǎn wú
還知麼。未曾親近。早隔大千。向上全提。轉無

jiāo shè xiàng zhě lǐ mò yǒu tuō kē jiù tòu lí wēi dǐ me chū lái yǔ
交涉。向者裡。莫有脫窠臼透離微底麼。出來與

zhǔ zhàng zǐ zhèng jù bú fáng jiǎo dòng xī hú shuǐ bō qǐ nán shān yún
拄杖子證據。不妨攪動西湖水。撥起南山雲。

zhǔ zhàng zǐ tiào shàng sān shí sān tiān zhuó zhǔ zhàng yún zhú zhe dì
拄杖子踣跳。上三十三天。卓拄杖云。拄著帝

shì bí kǒng yǔ tiān xià nà sēng chū qì qīng kuài cóng lín zhèng dāng nèn
釋鼻孔。與天下衲僧。出氣慶快叢林。正當恁

me suǒ wèi zhǔ zhàng zǐ xiàng jiàn dǐ shí jiē yīn yuán zhī rú wèi xiàng jiàn
麼。所謂拄杖子相見底時節因緣。只如未相見

yǐ qián yòu zuò me shēng zhuó zhǔ zhàng yún jīn yè xiǎo cān bú dá huà
已前。又作麼生。卓拄杖云。今夜小參不答話。

nǎo luàn chūn fēng zhǔ zhàng tóu
惱亂春風拄杖頭

jié xià xiǎo cān píng dì qǐ gǔ duī xū kōng 【ㄅ + 死 +

ㄐ】窟籠。驀透兩重關。拈却黑漆桶。打圓相

yún yuán jiào qié lán shí fāng jù huì duō jìng cí mén xià qiē jì
云。圓覺伽藍。十方聚會。咄。淨慈門下。切忌

fèi qí huò shàng liú guān tīng lài mǎ jì zhuāng suǒ wèi yáo shàn qǔ fēng
𩚑沸。其或尚留觀聽。癩馬繫椿。所謂搖扇取風

liáng chì fàn shēn jiǎo shuì gèng yǒu shèn shì suī rán zhào gù wén chóng shī zāo
涼。喫飯伸脚睡。更有甚事。雖然照顧蚊虫虱蚤

zhù xiàng xià wén zhǎng zǎo xiān zhēn zhòng zhèng dāng nèn me xū zhī
住。向下文長。早先珍重。正當恁麼。須知

yǒu bú rù zhě bǎo shè dǐ yòu qiě rú hé huā yīn qīng wǔ dié shān yǐng
有不入者保社底。又且如何。花陰輕舞蝶。山影

jìng chuān yún
靜穿雲

jiě xià xiǎo cān huì yú fó huì yú fǎ bú rù zhòng shù duò sān
解夏小參。毀於佛毀於法。不入眾數。墮三

è dào jìng cí mén xià shèn shēng biāo biǎo hái zhī me jiǔ xún jié
惡道。淨慈門下。甚生標表。還知麼。九旬結

kuān jīn rì fàng xíng lá sān qiān mǎ bā bǎi chuī dí dǎ gǔ chàng gē
款。今日放行。驢三千馬八百。吹笛打鼓。唱歌

cù pāi zhí dé qīng fēng bú gǎn qīng bái yún bú gǎn bái mǎo guò qú tán
促拍。直得清風不敢清。白雲不敢白。驀過瞿曇

zhě yī zhe suī rán féng rén qiē jì cuò jǔ duō cháo fù yǐn niú xǔ yóu
者一著。雖然逢人切忌錯舉。咄。巢父飲牛許由

xǐ ěr
洗耳

huáng hòu diàn qiū huì xiǎo cān miào yīn guān shì yīn jù zú shén tōng
皇后殿秋會小參。妙音觀世音。具足神通

lì shí fāng zhū guó tǔ wú chà bú xiàn shēn yú shì zhuāng yán tiān miào
力。十方諸國土。無刹不現身。於是莊嚴天妙

xiān yī duān zuò kūn níng bǎo diàn zàn yī rén huáng huà zuò wàn guó mǔ
仙衣。端坐坤寧寶殿。贊一人皇化。作萬國母

yí dào dé chún xī yǔ cì jiā tài zhí dé guāng qí rì yuè chūn fēng
儀。道德淳熙。雨賜嘉泰。直得光齊日月。春風

yǒng mào yú jīn zhī shòu děng shān hé ruì qì zhǎng xīn yú yù yè wéi
永茂於金枝。壽等山河。瑞氣長。新於玉葉。圍

rào pí lú zhēn jìng fā huī pú tí miào huā zī zhě qīng yù qīng qiū xīn
繞毘盧真境。發輝菩提妙花。茲者慶遇清秋。忻

chéng jiā yùn tè bān dà shī chóng jiàn xiǎo cān diǎn kāi fó zǔ yǎn jīng
承佳運。特頒大施。崇建小參。點開佛祖眼睛。

pǔ huì rén tiān bí kǒng yī qiāo yī chàng jìn lín xià zhī yú chéng zǎi xǐ
普會人天鼻孔。一敲一唱。盡林下之愚誠。載喜

zǎi zhān mǎn tiān zhōng zhī xīn yuàn guāng dà rú fǎ jiè jiū jìng ruò xū
載瞻。滿天中之心願。廣大如法界。究竟若虛

kōng zhèng dāng nèn me yǐ fú zǐ dǎ yī yuán xiàng yún miào yīn guān shì
空。正當恁麼。以拂子打一圓相云。妙音觀世

yīn shuō fǎ gù rú shì qiě dào sì zhòng hé zhāng xìn shòu fèng háng yī
音。說法故如是。且道。四眾合掌信受奉行一

jù tiān shàng yǒu xīng jiē gōng běi rén jiān wú shuǐ bù cháo
句。又作麼生。天上有星皆拱北。人間無水不朝

dōng
東

tiān tóng rù yuàn xiǎo cān tiào chū jìng cí niú lán zhuàng rù tài bái mǎ
天童入院小參。跳出淨慈牛欄。撞入太白馬

jiù yī tuán zuì yè hēi mǎn mǎn fēng chuī rì zhì xūn tiān chòu nèn me
廐。一團罪業黑漫漫。風吹日炙薰天臭。恁麼

jiàn dé jīn yè xiǎo cān bú dá huà yīn zéi rù jiè mò yǒu rù jiè
見得。今夜小參不答話。引賊入界。莫有入界

dī me yá rú jiàn shù kǒu sì xuè pén pī lì léi tíng yóu nán
底麼。牙如劍樹。口似血盆。霹靂雷霆。尤難

shào xù qiě dào rú hé shào xù fó diàn jué dōng sī huān xī rù
紹續。且道。如何紹續。佛殿掘東司。歡喜入

dì yù qí huò wèi rán jiē gǒu bù yuàn shēng tiān què xiào yún zhōng bái
地獄。其或未然。疥狗不願生天。却笑雲中白

hè jǔ sēng wèn dāng shān qǐ chán shī xué rén zhuó zhuó shàng lái qǐng shī
鶴。舉。僧問當山啟禪師。學人卓卓上來。請師

de de qǐ yún wǒ zhě lǐ yì e biàn le yǒu shèn me zhuózhuó de de
的的啟云。我者裡一屙便了。有甚麼卓卓的的。

dà zhòng hǎo gè yì kē biàn le zhǐ shì léi shēng hào dà yǔ diǎn quán
大眾好箇一屙便了。只是雷聲浩大。雨點全

wú qiě hé zuò me shēng yì bàng dǎ fān lián dǐ tuō tài píng wú xiàng
無。且合作麼生。一棒打翻連底脫。太平無象

chàngshān gē 唱山歌

dōng yè xiǎo cān zhǎng zhì yíng xīn rú hé huà huì jì dé huángmiàn
冬夜小參。長至迎新。如何話會。記得黃面

bǐ qiū dào rú pò jìng niǎo yǐ dú shù guǒ bào wéi qí zǐ zǐ chéng fù mǔ
比丘道。如破鏡鳥以毒樹果抱為其子。子成父母

jiē zāo qí shí hǎo gè xiāo xī jīn yè tiān tóng qǐ shí jiàn xiǎo lì
皆遭其食。好箇消息。今夜天童。乞食見小利。

wèi miǎnshēn shě mìng jiāng xiàn qián dà zhòng zuò méi dú shù guǒ niàn yì dào
未免身捨命。將現前大眾。作枚毒樹果。念一道

zhēn yán bào bǔ qù yě lèi wǒ lèi wǒ chū lái chū lái jǔ fú zǐ
真言。抱捕去也。類我類我。出來出來。舉拂子

yún kàn chū lái le yě yǒu néng shí qí fù mǔ zhě me kě wèi zhī
云。看。出來了也。有能食其父母者麼。可謂知

ēn bào ēn fāng kān chuán shòu qí huò wèi rán dì èr tóu xiàng jiàn
恩報恩。方堪傳授。其或未然。第二頭相見。

yì zhǒng líng miáo huǒ lǐ zāi tiě huā wú yǐng shù tóu kāi mò rán jié gè tuán
異種靈苗火裡栽。鐵花無影樹頭開。驀然結箇團

圓果。舉似時人收得來。於是轉作龍眼荔枝甘蔗

pú táo yuán shǔ zì jī jiā yuán pǔ qǐng zì jiā yǎo jiǎo tūn yě dé tǔ
蒲桃。元屬自己家園。普請自家咬嚼。吞也得吐

yě dé 。 tǐ tuán luán yě dé 。 bǎi zá suì yě dé 。 yǒu yě dé wú yě
也得。剔團圞也得。百雜碎也得。有也得無也

de 。 nèn me yě dé 。 bú nèn me yě dé 。 nèn me bú nèn me zǒng dé 。
得。恁麼也得。不恁麼也得。恁麼不恁麼總得。

zǒng bú dé yě dé 。 duō láng jiè mǎn dì 。 xiào shā bàngguān 。 qiě dào 。
總不得也得。咄。狼藉滿地。笑殺傍觀。且道。

rú hé shōu shí dé 。 shuí zài huà lóu gū jiǔ chù 。 xiāng yāo lái chī zhàozhōu chá
如何收拾得。誰在畫樓沽酒處。相邀來喫趙州茶

pǔ shuō
普說

hè yī hè yún dà zhòng zhě yī hè wēi yīn wáng wèi xiàn yǐ qián
喝一喝云。大眾者一喝。威音王未現已前。

zǎo shì cuō guò le yě kuàng fù jīn rì gèng lái zhě lǐ hú hè luàn hè
早是蹉過了也。況復今日更來者裡。胡喝亂喝。

shì shèn me fèi wǎn míng shēng zhòng zhōng ruò yǒu rén yǒng měng chū lái
是甚麼尿沸碗鳴聲。眾中若有人。勇猛出來。

pī shǐ kǒu zhuī luò yá chǐ zhú xiàng shǐ kēng lǐ qù miǎn jiàn láng jiè qǔ cì
劈屎口椎落牙齒。埵向屎坑裡去。免見狼藉取次

qī rén zhí ráo nèn me yě shì bèi hòu niē quán yáng shēng zhǐ xiǎng rán
欺人。直饒恁麼。也是背後捏拳。揚聲止響。然

qū shè duō mén fàng kāi yī lù mò yǒu rén chū lái me liáng jiǔ yún
曲設多門。放開一路。莫有人出來麼。良久云。

jì wú zàn jiè yī hè zhòng dié láng jiè qī rén qù yě hè yī
既無。暫借一喝。重疊狼藉。欺人去也。喝一

hè yǒu zhǔ yǒu bīn yǒu zhào yǒu yòng hái zhī luò chù me ruò zhī dé
喝。有主有賓。有照有用。還知落處麼。若知得

luò chù biàn zhī dé qǐ chù ruò zhī dé qǐ chù biàn zhī dé miè chù
落處。便知得起處。若知得起處。便知得滅處。

ruò zhī dé miè chù biàn zhī dé qǐ miè jù miè jì miè xiàn qián yú rì yòng
若知得滅處。便知得起滅俱滅寂滅現前。於日用

zhōng liù chù fā xiàn zài yǎn yuē jiàn zhí xū jué què yǎn jīng jiǒng wú suǒ
中。六處發現。在眼曰見。直須抉却眼睛迥無所

jiàn rán hòu wú suǒ bú jiàn fāng kě wèi zhī
見。然後無所不見。方可謂之

jiàn zài ěr yuē wén zhí xū sāi duàn ěr gēn jiōng wú suǒ wén rán hòu wú
見。在耳曰聞。直須塞斷耳根迥無所聞。然後無

suǒ bú wén fāng kě wèi zhī wén zài bí yuē xiù zhí xū qiāo luò bí kǒng
所不聞。方可謂之聞。在鼻曰嗅。直須敲落鼻孔

xiāng chòu bú fēn rán hòu wú suǒ bú fēn fāng kě wèi zhī xiù zài shé
香臭不分。然後無所不分。方可謂之嗅。在舌

tán lùn zhí xū bá què shé tóu tiān dì jiān mò rán hòu chì rán wú jiān
談論。直須拔却舌頭天地緘默。然後熾然無間。

fāng kě wèi zhī tán lùn zài shēn yuē rén zhí xū sì dà tuō chú le wú yī
方可謂之談論。在身曰人。直須四大脫除了無依

yī rán hòu suí lèi xiàn xíng fāng kě wèi zhī rén zài xīn yuē shí zhí
倚。然後隨類現形。方可謂之人。在心曰識。直

xū yǒng jué pān yuán sān qí jié kōng rán hòu qǐ miè bú tíng fāng kě wèi zhī
須永絕攀緣三祇劫空。然後起滅不停。方可謂之

shí rú shàng liù chù fā xiàn wú suǒ jiān duàn qián lái suǒ wèi yǒu zhǔ yǒu
識。如上六處發現。無所間斷。前來所謂有主有

bīn yǒu zhào yǒu yòng zhí dé bīn zhǔ hù huàn zhào yòng jiāo cān shàng zhì sān
賓。有照有用。直得賓主互換照用交參。上至三

shì zhū fó liù dài zǔ shī xià jí bàng shēng yì lèi cǎo mù kūn chóng jiē cǐ
世諸佛六代祖師。下及傍生異類草木昆虫。皆此

yī hè wú yǒu yí zhě biàn jiàn wēi yīn wáng wèi xiàn yǐ qián zhī shì
一喝。無有遺者。便見。威音王未現已前。只是

rú jīn rú jīn zhī shì wēi yīn wáng wèi xiàn yǐ qián wú èr wú èr fēn
如今。如今只是威音王未現已前。無二無二分。

wú bié wú duàn gù ruò yuē shān sāng suǒ lùn hè gè shèn me lùn gè shèn
無別無斷故。若約山僧所論。喝箇甚麼。論箇甚

me běn wú xǔ duō bān zǒng xū chī bàng yǒu shèn cuō guò yǒu shèn bú
麼。本無許多般。總須喫棒。有甚蹉過。有甚不

cuō guò gèng yǒu lín jì sì hè yīn háng bú fáng diào bì yì yǔ yī yī
蹉過。更有臨濟四喝。因行不妨掉臂。亦與一一

chuān què bí kǒng duō yī hè rú jīn gāngwáng bǎo jiàn shǐ cè chóu yī
穿却鼻孔。咄一喝。如金剛王寶劍。屎廁籌一

hè rú jù dì shī zǐ kū lǐ lǎo shǔ yī hè rú tàn gān yǐng cǎo
喝。如踞地獅子。窟裏老鼠一喝。如探竿影草。

diào xiā má hàn yī hè bú zuò yī hè yòng dú lóu qiánwǎngliǎng jīn yè
釣蝦蟆漢一喝。不作一喝用。髑髏前魍魎。今夜

qīngliáng nèn me huàn zuò yī sǐ mǎ zòng rán huó qù zhě yī hè zhēngmiǎn
清涼。恁麼喚作醫死馬。縱然活去者一喝。爭免

gè fèi wǎn míngshēng suī rán qiè dào wēi yīn wáng wèi xiàn yǐ qián cóng
箇^紅沸碗鳴聲。雖然且道。威音王未現已前。從

shí me chù dé lái hái dìng dāng dé chū me ruò yě dìng dāng dé chū hú
什麼處得來。還定當得出麼。若也定當得出。胡

hè luàn hè yǒu shèn me guò miǎnxiàngshéngchuáng jiǎo tóu chā shǒu mì qí
喝亂喝。有甚麼過。免向繩床角頭叉手覓。其

huò wèi rán quán tóu jiǎo jiān qiè jì è fā duō
或未然。拳頭脚尖。切忌惡發咄

fǎ yǔ
法語

shì zǔ qīngchán rén
示祖清禪人

lǎo sēng shǎo nián wò niú bèi shàng chuī wū yán jiǎo tiào rù méi huā
老僧少年。臥牛背上吹烏鹽角。調入梅花

yīn hū rán zhuǎn wū yē bù zhī suǒ yī nǎi qí jiǎo pò ér qì jué 。
引。忽然轉鳴噓。不知所以。乃其角破而氣絕。

tiān dì huō kōng wú xīn wàng yǐ jiǔ ér fǎn wú xīn jí tiān dì zhī tài
天地豁空吾心忘矣。久而返。吾心即天地之太

zǔ wū hū yán huā kāi sōng fēng míng zhì yú wàn xiàng wú zuò ér zuò jiē
祖。嗚呼岩花開松風鳴。至於萬像無作而作。皆

wú xīn zhī yòng ér chū wèi cháng yòng yě yú shì qí niú hái jiā shàng jì
吾心之用。而初未嘗用也。於是騎牛還家。尚記

qí páng fú zǔ qīng shàng zuò qiú yǔ cān chán chán gù bù zhī yīn bǐ liáo
其彷彿。祖清上座求語參禪。禪固不知。因筆聊

sāi lái yì
塞來意

sòng gǔ

頌古

qīngyuán bái jiā sān zhǎn jiǔ

青原白家三盞酒

qīng pín sān zhǎn biàn qīng chóu wàn lǐ cáo mén chū zhèng zhōu jìn qíng zhuó
清貧三盞便輕酬。萬里曹門出鄭州。盡情斫

què yuè zhōng guì nǎo luàn chūn fēng zú wèi xiū
却月中桂。惱亂春風卒未休

ā nán wèn jiā yè shì zūn chuán jīn lán wài bié chuán hé wù jiā yè
阿難問迦葉。世尊傳金襴。外別傳何物。迦葉

zhào ā nán ā nán yīng nuò jiā yè yún dǎo què mén qián chà gān zhe
召阿難。阿難應諾。迦葉云。倒却門前刹竿著

huàn yī shēng xī yīng yī shēng liǎng gè fēn míng hǎo dì xīōng dǎo què mén
喚一聲兮應一聲。兩箇分明好弟兄。倒却門

qián chà gān zhe fāng cǎo mǎn tiān jīng jī shēng
前刹竿著。芳草漫天荊棘生

yún mén yún shì jiè nèn me guǎng kuò yīn shèn zhōng shēng lǐ pī qī qī tiáo
雲門云。世界恁麼廣闊。因甚鐘聲裡披起七條

zhōng shēng pī qī yù duō luó miào yòng líng tōng biàn huà duō zéi shì jiā
鐘聲披起鬱多羅。妙用靈通變化多。賊是家

qīn xū sǎo jì tài píng wú xiàng shǐ ān hé
親須掃跡。太平無象始安和

hēi lǎo pó
黑老婆

wàn wù cháo yuán bú jiào tā niān lái zhí jié biàn xiào é yóu chūn làng
萬物朝元不較他。拈來直截辨諍訛。游春浪

zǐ fēng liú shèn mài nòng sān wén hēi lǎo pó
子風流甚。賣弄三文黑老婆

jīn gāng quān lì jī péng
金剛圈栗棘蓬

zhōu hòu mò shēng xián luò suǒ fēng qián hū bù nào chá chēng nà zhā bā
肘後繆生閑絡索。風前忽布鬧叉撐。那吒八

bì kōng chóu chàng yè bàn sān gèng bái zhòu háng
臂空惆悵。夜半三更白晝行

kōng jiǎ zhōng sān guān
空假中三觀

zhāng lái zhāng dǎ yóu lǐ lái lǐ dǎ yóu tōng shēn gǔ lù zhuǎn dǎ
張來張打油。李來李打油。通身骨轆轉。打

dé zuì fēng liú
得最風流

líng yún jiàn táo huā wù dào xuán shā yún dì dāng shèn dì dāng gǎn bǎo
靈雲見桃花悟道。玄沙云。諦當甚諦當。敢保。

lǎo xiōng wèi chè zài
老兄未徹在

yī gè wū méi sì běn xíng   zhī zhū jié wǎng dǎ qīng tíng   qīng tíng luò
一箇烏梅似本形。蜘蛛結網打蜻蜓。蜻蜓落

le liǎng piàn yì   kān xiào wū méi yǎo tiě dìng
了兩片翼。堪笑烏梅咬鐵釘

bō sī nǐ wáng wèn bīn tóu lú zūn zhě   chéng wén   zūn zhě qīn jiàn fó lái 。
波斯匿王問賓頭盧尊者。承聞。尊者親見佛來。

shì yě bú   zūn zhě yǐ shǒu cè qǐ méi máo shì zhī
是也不。尊者以手策起眉毛示之

cè qǐ méi máo dá wèn duān   qīn céng jiàn fó bú xiàng mǎn   zhì jīn yīng
策起眉毛答問端。親曾見佛不相瞞。至今應

gòng sì tiān xià   chūn zài méi shāo dài xuě hán
供四天下。春在梅梢帶雪寒

zàn fó zǔ
讚佛祖

shì zhě dé zhānbiān
侍者德霑編

guān yīn
觀音

duān zuò yuán tōng wēi miào xiàng   zhòngshēng yǎn lǐ duī qīng zhàng   xiǎo lái
端坐圓通微妙相。眾生眼裡堆青嶂。曉來

chuāng wài tīng tí qín   chūnfēng bú zài huā zhī shàng
窓外聽啼禽。春風不在花枝上

tóu shàng bǎo guān niú dài jiǎo   jiǎo xià lián huá mǎ tà tí   tōngshēn yīng
頭上寶冠牛戴角。脚下蓮華馬踏蹄。通身璫

luò pí máo zhài   lì jié fēng liú gǔn shuǐ ní
珞皮毛債。歷劫風流輾水泥

xīn chén tuō luò kāi yán dòng   zì xìng yuán tōng yǎn gān róng   tiān zhī jìng
心塵脫落開岩洞。自性圓通儼紺容。天之敬

lóng zhī gōng bú yǐ wéi xǐ   ān rán zhōng yǐ gèng jiàn hǎi tāo fān hēi fēng
龍之恭不以為喜。安然中唳更薦海濤翻黑風

chū shānxiàng
出山相

dòng bú sǐ è bú sǐ   shēnshān zǒu chū zhè miàn zi   yī   rén jiān
凍不死餓不死。深山走出這面觜。唵。人間

tiān shàng fēng bō qǐ
天上風波起

mó yē luò zuàn c chū lái zhuàng rù cǎo kē dǎ yī huí shuí zhī yǒu
摩耶落賺廁出來。撞入草窠打一回。誰知有

qū jiào bù dé yāng hài ér sūn zuò zuì kuí
屈叫不得。殃害兒孫作罪魁

wéi mó
維摩

dà bìng xiàn qián qián kūn yī mò lǎo ér bú sǐ shì wèi zhī
大病現前。乾坤一默。老而不死。是謂之

zéi zéi zéi chūn fēng tí niǎo huā láng jiè
賊。賊賊春風啼鳥花狼藉

dá mó
達磨

huō rán wú shèng zì zuò zì bài miàn bì dīng zhuāng yóu gǎn niǎ guài pǒ
豁然無聖自作自敗。面壁釘椿猶敢捏怪。叵

nài shén guāng c yī duī yīn tā chòu huì zāo tā huài yí gé téng huāng
耐神光廁一堆。引他臭穢遭他壞。咦。葛藤荒

cǎo biàn qián kūn nián nián shèng qiàn chūn fēng zhài
草遍乾坤。年年賸欠春風債

jīn wū fēi shàng yù lán gān hēi qī kūn lún bèi miàn kàn bì jìng zhě
金烏飛上玉闌干。黑漆崑崙背面看。畢竟者

xiē chuán bù dé luò huā liú shuǐ tài wú duān
些傳不得。落花流水太無端

jiǎo xià jīng lú dào àn yě wèi   zhí zhǐ rén xīn lú pì gǒu pì
脚下莖蘆到岸也未。直指人心驢屁狗屁。

gǒu   qiān gǔ cóng lín zāo dùn zhì
狗。千古叢林遭鈍置

tīng sōng fēng bù dài
聽松風布袋

sōng fēng míng cè ěr tīng   mén fù ér xiào   zéi jīng zéi jīng   yī
松風鳴側耳聽。捫腹而笑。賊精賊精。咦。

qiān gǔ wàn gǔ dé rén zēng
千古萬古得人憎

kào gè bù dài   kē shuì píng dì   tū chū dú cì   yǒu rén yī
靠箇布袋。瞌睡平地。突出毒刺。有人一

tī   tī fān tiān xià   jiǎo gēn chū qì
踢。踢翻天下。脚跟出氣

sì shuì tú
四睡圖

shí dé hán shān lǎo hǔ fēng gàn   shuì dào lú nián   yě tài wú duān
拾得寒山老虎豐干。睡到驢年。也太無端。

yī   mò dì qǐ lái kāi huó yǎn   xǔ duō yāo guài zì xiāng mǎn
咦。驀地起來開活眼。許多妖怪自相瞞

yuán jiào tú
圓覺圖

yī duì zhū gǒu hàn 。 wéi rào yè shí zhuàng 。 zhǐ guǎn yào shuō bàng rén zuì
一隊猪狗漢。圍繞業識幢。只管要說傍人罪。

guò 。 bú zhī bài quē zì jǐ zéi zāng 。 huò 。 tài píng wú xiàng dǎ yī zhuī 。
過。不知敗缺自己賊贓。因。太平無象打一椎。

jīng pò xū kōng shǎn diàn fēi
驚破虛空閃電飛

shàn cái
善財

niē zhù qián kūn fěn yī tuán 。 dà rén gāng bèi xiǎo rén mán 。 jī xiān ruò
捏住乾坤粉一團。大人剛被小人瞞。機先若

jù jī xiān yǎn 。 zǒu shā cóng jiāo qǐ xìn duān
具機先眼。走殺從教起覺端

pǔ huà
普化

zhě hàn zǒu cóng hé chù lái 。 gǔ hé lín jì bái niān zéi 。 duó shēng yáo
者漢走從何處來。鼓合臨濟白拈賊。鐸聲搖

hàn dòng fēng léi 。 zhì jīn dà dì jù láng jiè
撼動風雷。至今大地俱狼藉

quán dà dào
泉大道

bàng tóu tiāo qí hú lú shǒu lǐ shēn chū bō yú chuáng jiǔ chuáng ròu pò
棒頭挑起葫蘆。手裡伸出鉢盂。噏酒噏肉破

luò hù tiān shàng rén jiān dà zhàng fū
落戶。天上人間大丈夫

duān shī zǐ
端獅子

duō zāi niē guài lǎo hú lí pī qǐ jīn máo shī zǐ pí nòng jìn rèn
咄哉捏怪老狐狸。披起金毛獅子皮。弄盡任

cóng tiān wài qù wěi bā bài lù yǐ duō shí
從天外去。尾巴敗露已多時

yán fǎ huá
言法華

jiǎo xià zhǎng tuō pò mù lǚ kǒu nèi bù zhī dào shèn dǐ nǎo luàn fēng
脚下長拖破木履。口內不知道甚底。惱亂風

guāng méi nài hé nán běi dōng xī wú dìng zhǐ
光沒奈何。南北東西無定止

nán shān lǜ shī dào xuān
南山律師（道宣）

yōu bō lí hòu shēn wéi jiāng jūn pěng zú bù yī zhēn tóng nán wǎ
優波離後身。韋將軍捧足。布衣真童男。瓦

bō tiān chú shí yí lì jié jiè guāng qiū yuè míng nán shān jìng zhào yān
鉢天厨食。咦。歷劫戒光秋月明。南山靜照烟

shuāng sè
霜色

lín jì
臨濟

niē gè kōngquán xià shā tiān xià zhè bān zǔ shī chù shēng lú mǎ
捏箇空拳嚇殺天下。這般祖師。畜生驢馬

jì diān
濟顛

tiān tái shān lǐ wǔ bǎi niú tiào chū diānkuáng zhě yī tóu sài jìn yān
天台山裡五百牛。跳出顛狂者一頭。賽盡烟

huā mǎn jìn yǎn wěi bā láng jiè zhuǎnfēng liú
花瞞盡眼。尾巴狼藉轉風流

wú yòng dǐng xiāng
無用頂相

dǎ shā xuānzhou huā mù guā bào chū yuè zhōuwēng mù dà xuè dì dì
打殺宣州花木瓜。爆出越州翁木大。血滴滴

fēng gūn jiàn lún hēi mǎn mǎn mí tiān zuì guò yí miáo miáo zhě gè zéi
風袞劍輪。黑漫漫彌天罪過。咦。描邈者箇賊

tóu sān qiān lǐ wài shuí nài miàn rè ér hàn bèng liú
頭。三千里外誰耐。面熱而汗迸流

zì zàn
自贊

wū guī ké kōng suǒ suǒ   dǎ yī zuànxǎng bāo bāo   yě shì zhāngquán xià
烏龜殼空索索。打一鑽響剝剝。也是張拳嚇

yě hú   miáomiáo chū lái zēngchǒu è   suī rán sān shí nián hòu   zhǐ guǎn yǒu
野狐。描邈出來增醜惡。雖然三十年後。只管有

rén bo dù
人卜度

tū chū suǒ pó shì jiè   yī méi zhēn gè cūn tóu   xíng jiǎo dōu wú yòng
突出娑婆世界。一枚真箇村頭。行脚都無用

chù   tuī dǎo zhǐ hǎo zuò niú   dīng shuāng jiǎo chā tiáo wěi   lǜ yáng fāng cǎo
處。推倒只好做牛。釘雙角插條尾。綠楊芳草

chūnfēng lǐ   kě shā yǒu lì huì gēng tián   mài yǔ yán wáng hái fàn qián   bú
春風裡。可殺有力會耕田。賣與閻王還飯錢。不

rán chè diàn jī xiān chī tòngquán
然掣電機先喫痛拳

wú míng yè shí zhuàng   shù qǐ màn tiān hēi   yī jù bù xiàngdāng   quán
無明業識幢。豎起漫天黑。一句不相當。拳

tóu fēi pī lì yí   lǎo pó xīn qiē xuè dī dī
頭飛霹靂唼。老婆心切血滴滴

yuánsān zhǔ qiú zàn dǐngxiàng
源山主求贊頂相

gè shì jìng cí máo hé shàng   kǒu yán huò fú yǒu dìngdāng   zhú rì suí
箇是淨慈毛和尚。口言禍福有定當。逐日隨

yuán qù fù zhāi   shì wèi liǎng jiǎo gōng dé cáng   diāozhuāng shí fó bù qì liǎng
緣去赴齋。是謂兩脚功德藏。彫裝十佛布砌兩

láng pàn duàn yī qiē wǎngliǎng guǐ zhǔ guǎn wǔ bǎi luó hàn táng zhì yú xiū
廊。判斷一切魍魎鬼。主管五百羅漢堂。至於修

qiáo zào lù yǔ fū yù zhǔ jiē fāng wén yī qiē shàn shì rú yíng jiàn xuè
橋造路。與夫浴主街坊。聞一切善事。如蠅見血

wén yī qiē è shì sì xiè luò tāng yǒu shí suí lóu sōu ruò wàn huí
。聞一切惡事。似蟹落湯。有時隨撈搜。若萬回

lǎo zǐ huān xǐ yǒu shí fàng xiē juē ruò bù dài hé shàngdiānkuáng dé yī
老子歡喜。有時放歇蹶。若布袋和尚顛狂。得一

wén qián bú céng luò dì hé shí zhǎozhǎngcháng nǎi xiè tiān zhī yī wèi pǔ
文錢不曾落地。合十爪掌常乃謝天。只一味朴

zhí wú xiē zǐ ài chén suǒ yī dǎ dòng hǎo shì tán nà huà chū zhè bān
直。無些子嗑塵。所以打動好事檀那。畫出這般

miàn zī qiè dào rú hé bǐ nǐ bā yuè shí wǔ zhōng yè liáng yī lún yuè
面觜。且道如何比擬。八月十五中夜涼。一輪月

zhào xī hú shuǐ
照西湖水

xiǎo fó shì

小佛事

shì zhě qīng mào biān

侍者清茂編

yī shàng zuò xià huǒ

一上座下火

wàn fǎ guī yī shēng yě yóu rú zhe shān yī guī hé chù sǐ yě
萬法歸一。生也猶如著衫。一歸何處。死也

hái tóng tuō kù shēng sǐ tuō zhe bú xiāng gān yī dào shén guāng cháng dú
還同脫袴。生死脫著不相干。一道神光常獨

lù yī jī yàn guò fēng fā dà jī chén chén chà chà méi huí hù
露。咦。疾焰過風發大機。塵塵刹刹沒回互

yī zhě xià huǒ

醫者下火

rén jiān sǐ bìng jūn néng huó jūn sǐ píng shuí jiù dé sǐ wǒ yǒu dān
人間死病君能活。君死憑誰救得甦。我有單

fāng yī bǎ huǒ wéi jūn shāo què yào hú lú mǒu rén nuò huó yě sū yě
方一把火。為君燒却藥葫蘆。某人諾活也甦也。

qiě dào yǐ hé wéi yàn yǐ huǒ dǎ yuánxiàng yún yī běn lái miàn mù wú
且道以何為驗。以火打圓相云。咦。本來面目無

shēng sǐ chūn zài méi huā rù huà tú
生死。春在梅花入畫圖

zǔ diǎn zuò xià huǒ
祖典座下火

fó zǔ yǎn jīng wú bǐng mù sháo   dōng yǎo xī yǎo léi bēn diàn shuò   fàng
佛祖眼睛無柄木杓。東舀西舀雷奔電爍。放

xià hū dì zhuǎnguān   tòu guò tiào zào yī zhe   yī wèi lú wèi mǎ yǒu lái
下忽地轉關。透過跳竈一著。咦。餒驢餒馬有來

yóu   yàn jìn shēngjiāng bú gǎi là   jìng cí bèi hòu diào chái tóu   nǎo luàn chūn
由。驗盡生薑不改辣。淨慈背後掉柴頭。惱亂春

fēng nào guō guō
風鬧聒聒

zhēnzhèngshàng zuò xià huǒ
真正上座下火

zhēnzhèng cān chán bú cún fó zǔ   tà fān yuán jiào qié lán   shuō shèn qī
真正參禪不存佛祖。踏翻圓覺伽藍。說甚七

yuè shí wǔ   nèn me qù zhēn kuài lè   huò   yì lèi zhōng háng pī máo dài
月十五。恁麼去真快樂。因。異類中行披毛戴

jiǎo   nán shān diǎn shǒu xiào hē hē   shāo què niángshēng pò zhí duō
角。南山點首笑呵呵。燒却娘生破直裰

zǔ shī táng zhǔ xià huǒ
祖師堂主下火

yǐng xì péng tóu gè lǎo lú   hū rán tiào rù hóng lú
影戲棚頭箇老驢。忽然踣跳入紅爐。

wéi yī diǎn chū zhēn lú miàn xuě jì qiān shān zhǎn huà tú
為伊點出真驢面。雪霽千山展畫圖

zhī jiào shàng zuò xià huǒ
知覺上座下火

dà zhì dà yú dà jiào dà mí yú mí jù dà chǎn tí yóu xì wú
大智大愚大覺大迷。愚迷具大闡提。遊戲無

jiān ní lí móu rén jìng cí jù xià nèn me huì dé bú céng shēng bú céng
間泥犁。某人淨慈句下。恁麼會得。不曾生不曾

sǐ yí gèn tiān liè yàn hóng biāo qǐ
死。咦。亘天烈焰紅飈起

zōng tài shàng zuò xià huǒ
宗太上座下火

xīn dì kāi tōng tài xū zhāi zhào zhào jì hū wàng sǐ shēng tán xiào
心地開通太虛齋照。照極忽忘死生談笑。

yí shāo què niáng shēng gú chòu shān qiē jì zhuó é xīn luó yáo
咦。燒却娘生鶻臭衫。切忌斫額新羅鵠

xīn zhī kù xià huǒ
新知庫下火

tuō xià jiù lán shān wǔ qǐ xīn qiū qǔ qiū shuǐ wǔ qīng guāng qiū
脫下舊襌衫。舞起新秋曲。秋水舞清光。秋

shān wǔ cāng lǜ wǔ bà qiū fēng guī qù lái wàn gǔ qiū chán hán zǐ yù
山舞蒼綠。舞罷秋風歸去來。萬古秋蟾寒泚玉。

móu rén qiě dào tuō xià jiù lán shān xiàng shèn chù ān zhe yī bǐng dīng
某人且道。脫下舊襦衫。向甚處安著。咦。丙丁

tóng zǐ chèn fēng liú jiè zuò sòng háng gē yī qǔ
童子趁風流。借作送行歌一曲

huì yìn táng zhǔ xià huǒ
慧印堂主下火

bǐng zhì huì huǒ shāo wú wén yìn liè yàn fā guāng fēng tóu qiào jùn qiě
秉智慧火燒無文印。烈焰發光風頭峭峻。且

dào yīn shèn rú cǐ gāo chāo fó zǔ wú shēng sǐ
道因甚如此。高超佛祖無生死

wéi zhè wēng rù zǔ táng
為澍翁入祖堂

xī cóng tài bái líng xiāo qù jīn zì líng xiāo tài bái lái bú duò qù
昔從太白凌霄去。今自凌霄太白來。不墮去

lái shēng sǐ lù zhǎn zhēn yún kàn táng táng miàn mù xiào tāi tāi qiě dào
來生死路。展真云。看堂堂面目笑哈哈。且道。

xiào xiàng ā shuí yǐ zhēn zhǐ zǔ yún dà jiā yuán shì zhǔ zhōng zhǔ guàn
笑向阿誰。以真指祖云。大家元是主中主。慣

rù lú tāi yǔ mǎ tāi
入驢胎與馬胎

jì sòng
偈頌

shì zhě dé xiáng biān
侍者德祥編

gān cáng
幹藏

qú tán lǎo zéi kǒu qīn kē   lú shǐ xiāng jiān mǎ shǐ duō   dǎ zuò yī
瞿曇老賊口親癢。驢屎相兼馬屎多。打作一

tuán dōu bō zhuǎn   pō tiān chòu è nǎo suǒ pó
團都撥轉。潑天臭惡惱娑婆

huà tàn
化炭

yī dāo liǎng duàn méi shāng liang   tòu chū wú míng dà huǒ kēng   zài rù sǐ
一刀兩段沒商量。透出無明大火坑。再入死

huī pēng dé huó   suì hán shēng jià zhuǎnzhēngóng
灰烹得活。歲寒聲價轉崢嶸

qǐ zhuō fāng zhàng
起淨慈方丈

fāng fāng yī zhàng gǔ niú lán   fó zǔ qū lái yào tòu guān   liáo jiè méi
方方一丈牯牛欄。佛祖驅來要透關。聊借眉

máo xiàng jià gōu zhē tiān gài dì hēi mǎn mǎn
毛相架構。遮天蓋地黑漫漫

mù wēng
牧翁

zì jiā bí kǒng zì jiā chuān zì jiā shéng suǒ zì jiā qiān zì jiā hū
自家鼻孔自家穿。自家繩索自家牽。自家忽

dì dōu wàng què yī dí qīng fēng sòng chǔ tiān
地都忘却。一笛清風送楚天

jiǎng rén gèng yī
講人更衣

lǎo hú jiāo wǎng mǎn tiān kuò dāng shèn duō nián wǎn tuō qiū kān pò zhuǎn
老胡教網漫天闊。當甚多年腕脫丘。勘破轉

guān qiān shèng wài bié xíng tiáo guàn jié yuān chóu
關千聖外。別行條貫結冤讎

fēng líng
風鈴

tōng shēn shì kǒu guà xū kōng bú guǎn dōng xī nán běi fēng yī děng yǔ
通身是口掛虛空。不管東西南北風。一等與

qú tán bān ruò dī dīng dōng le dī dīng dōng
渠談般若。滴丁東了滴丁東

zhǔ zhàng sòng jì sōngyuán hé shàng
拄杖頌寄松源和尚

qī chǐ wū téng guà dōng bì chūn fēng hū lái shēng liǎng yì biān qǐ fēi
七尺烏藤掛東壁。春風忽來生兩翼。鞭起飛

lóng chèn bú dé dòng tíng jiǎo suì liú lí bì qù xī qù xī míng lì lì
龍趁不得。洞庭攪碎琉璃碧。去兮去兮明歷歷。

méi huā yǐng lǐ xiū xiāng mì wéi yǔ wéi yún zì gǔ jīn gù jīn liáo liáo yǒu
梅花影裡休相覓。為雨為雲自古今。古今寥寥有

hé jí
何極

jìng xī wēng
敬溪翁

jiē fān gǔ yǎn àn yún kāi jùn fā qīng jī pī jiàn lái liè zhuǎn miàn
揭翻古剡岸雲開。峻發清機劈箭來。裂轉面

pí qián bāo bāo wàn shān bēn làng xiào tāi tāi
皮乾剝剝。萬山奔浪笑哈哈

sòngliàng cáng zhǔ yè bì yún
送亮藏主謁碧雲

yǎo gǒu zhū hàn làn ní tuán cuō zhe cān tiān jiàn rèn hán zhuǎn rù chūn
咬狗猪漢爛泥團。撮著參天劍刃寒。轉入春

fēng kāi xiào yǎn táo huā hóng zhào bì láng gān
風開笑眼。桃花紅照碧琅玕

sòng sēng jiàn míng jí hé shàng

送僧見明極和尚

jī sī chōu jìn wàn yuán píng xiū yī hán yán zhuǎn lù chéng qiān shèng bú
機絲抽盡萬緣平。休倚寒岩轉路程。千聖不

xié wú yǐng xiàng nà biān jiè bàn yuè huá míng
携無影像。那邊借伴月華明

sòng sēng

送僧

shēng bī hú sūn zuò tiě zhēn yī chuí tiān dì jìn bēng shēn héng lái shù
生逼猢猻坐鐵砧。一槌天地盡崩沈。橫來豎

qù hē hē xiào chī fàn chuáng mián mài gǔ jīn
去呵呵笑。喫飯 噉 眠邁古今

sòng jué xiōng guī dòng tíng

送覺兄歸洞庭

jué jìn hái yuán jiàn běn xīn dòng tíng wú gài bì shěn shěn nà sēng bú
覺盡還源見本心。洞庭無蓋碧沈沈。衲僧不

zuò zhè jì liǎng làng jí fēng gāo yì zhuǎn shēn
作這伎倆。浪急風高意轉深

tí jǔ tài wèi zhāng qiú sòng

提舉太尉張求頌

píng shēng dào dé mài qián xián zhuó hàn yī guān bài hàn tiān zì shì míng
平生道德邁前賢。著漢衣冠拜漢天。自是名

gāo xián bú dé ā nán yī jiù shì zūn qián
高閑不得。阿難依舊世尊前

guān shǐ tài wèi zhāng qiú sòng
觀使太尉張求頌

jū shì yǎn jīng tūn fó zǔ nà sēng bí kǒng tòu qián kūn yǎn jīng bí
居士眼睛吞佛祖。衲僧鼻孔透乾坤。眼睛鼻

kǒng chū wú jiān wàn gǔ zōng mén jié tòng yuān
孔初無間。萬古宗門結痛冤

xiāng shì
相士

yuè luò cāng míng yè miǎo màn nà sēng miàn mù tài hán suān nǐ jiāng huò
月落滄冥夜渺漫。衲僧面目太寒酸。擬將禍

fú qīng tōu yǎn è làng kuáng fēng gūn luàn shān
福輕偷眼。惡浪狂風衰亂山

niú tú
牛圖

liǔ di yān liǎn chūn fēng jìng bí kǒng liáo tiān yī gǔ niú zhuàizhuǎntōng
柳堤煙斂春風靜。鼻孔遼天一牯牛。拽轉通

shēn yī jiù hēi yě huā fāng cǎo zhuǎn fēng liú
身依舊黑。野花芳草轉風流

zèng sēng
贈僧

hè shēng pī lì zhèn qíng kōng   bái bàng fēi xīng huà huó lóng   bú rù zhè
喝聲霹靂震晴空。白棒飛星化活龍。不入這

bān ér nǚ duì   luàn huā fān xiù wǔ chūn fēng
般兒女隊。亂花翻袖舞春風

tú tián
塗田

zhā duàn cháo tóu dà hǎi kū   shí fāng gōng jiè diàn guān zū   liáo liáo wàn
劓斷潮頭大海枯。十方公界佃官租。寥寥萬

gǔ píng rú zhǎng   bú xǔ páng rén yáng qì shū
古平如掌。不許傍人揚契書

sòng shǔ sēng dé mǔ shū guī xiāng
送蜀僧得母書歸鄉

yàn luò qiū kōng bāo wàn jīn   liáo liáo yī piàn lǎo pó xīn   xiān tiān hòu
雁落秋空剝萬金。寥寥一片老婆心。先天後

dì nán huí hù   fēng jí ēn shēn yuān yì shēn
地難回互。風急恩深冤亦深

jiē dài
接待

fàn lóu wú dǐ qián kūn zhǎi   yǎo chū yán yán rè tiě wán   làn duàn jī
飯籬無底乾坤窄。舀出炎炎熱鐵丸。爛斷飢

chángzhòng piē dì fó mó wú chù biàn lái duān
腸重瞥地。佛魔無處辨來端

lǐ zhēn xiē tǎ
禮真歇塔

xiē jìn zhēnkōng tòu huó jī ér sūn xiāng jiē mìng rú sī jīn wú dǎo
歇盡真空透活機。兒孫相接命如絲。今無倒

zhǐ kōngchángduàn dù yǔ xuè tí huā shàng zhī
指空腸斷。杜宇血啼花上枝

shī liù zuò dào chǎng wèi bǐngchéngzhòng huò shì qīng shī yún dài wǒ niè pán táng lǐ
師六坐道場未稟承眾或是請師云待我涅槃堂裡

niān chū guǒ lín zhōngniǎnxiāng yún
拈出果臨終拈香云

rú jìng háng jiǎo sì shí yú nián shǒu dào rǔ fēng shī jiǎo duò yú xiàn
如淨行脚四十餘年。首到乳峯。失脚墮於陷

jīng cǐ xiāng jīn bú miǎn niān chū dùn zhì wǒ qián zhù xuě dòu zú ān dà hé
窞。此香今不免。拈出鈍置我前住雪竇足庵大和

shàng bìng shū cí shì sòng yún liù shí liù nián zuì fàn mí tiān dǎ gè 跔
尚。并書辭世頌云：六十六年罪犯。彌天打箇跔

tiào huó xiàn huángquán yī cóng lái shēng sǐ bú xiàng gān
跳。活陷黃泉。咦。從來生死不相干

rú jìng hé shàng yǔ lǔ juàn xià zhōng
如淨和尚語錄卷下（終）

sui cì jǐ chōu liù yuè chū fú rì xiǎo shī guǎng zōng mù kè bǎn lín
歲次己丑六月初伏日。小師廣宗募刻板。臨

ān fǔ líng yīn jǐng dé chán sì zhù chí zǔ quán jiào kān yān
安府靈隱景德禪寺住持祖泉校勘焉

hòu xù 後序

jīng chán shī dé wú shī jù yòng yì gé jī lóu zhì dé yǐ qián
淨禪師得無師句。用逸格機。婁至德已前。

qīng yè jì zhī hòu tū chū wú miàn mù dǐ cāo bào shēng níng tōng shēn shì
青葉髻之後。突出無面目底。糙暴生寧。通身是

yǎn yào kàn shì lù yǔ bǎo qú wèi mèng jiàn cǐ lǎo jiǎo gēn xià hàn chòu
眼。要看是錄。予保。渠未夢見此老脚跟下汗臭

qì zài
氣在

shào dìng gǎi yuán kāi lú rì líng yīn gāo yuán zǔ quán jìng bá
紹定改元開爐日 靈隱高原祖泉敬跋

shī zǐ hóu wú wèi shuō bǎi shòu wén zhī jiē nǎo liè tiān yī jǔ sì
獅子吼無畏說。百獸聞之皆腦裂。天衣舉似

gè zhōng rén mài gǔ chāo jīn lí tú zhé
箇中人。邁古超今離途轍

shào dìng wù zǐ zhōng qiū tiān yī zhù shān bǐ qiū wén wèi jīn bá
紹定戊子中秋 天衣住山比丘文蔚謹跋

yú xiàng jiào zhèng yǒng píng yǔ lù bìng qí zhèng fǎ yǎn cáng èr shū zhī
余嚮較正永平語錄并其正法眼藏。二書之

zhōng bān bān yǒu chēng xiān shī tiān tóng yún zhě gài rú jìng chán shī zhī yǔ
中。斑斑有稱先師天童云者。蓋如淨禪師之語

yě wēn rán rú tiān qiú pǔ rán sì shēng tiě zhī yīng bǎo ài bù kān
也。溫然如天球。樸然似生鐵。只應寶愛。不堪

yǎo jiǎo yīn yù jiàn quán lù yě shàng yǐ jīn zī zhī xià chán shān shàng
咬嚼。因欲見全錄也尚矣。今茲之夏。禪山上

zuò 。 xié qí lù liǎng běn lái 。 xiān chū yī běn yún 。 shì mǒu shī fù 。
座。携其錄兩本來。先出一本云。是某師父。

yún lóng yì lín 。 lǎo rén jiǔ suǒ zhù yě 。 yòu chū yī běn yún 。 shì mǒu tóng
雲龍義林。老人久所貯也。又出一本云。是某同

cān suǒ chí 。 shì mǒu tóng cān 。 qí shī biàn lì zhī rì 。 qīn yǐ táng běn xiě
參所持。而渠自云。其師遍歷之日。親以唐本寫

zhī 。 jīn ǒu dé liǎng běn 。 shí jiào chóu shí dào 。 yuàn shī hé zhèng zī liú
之。今偶得兩本。實較讎時到。願師合正梓流

zhī 。 yú xīn rán jiē qǔ 。 bài ér sòng zhī 。 kēng kēng fǎ qǔ 。 yīn yīn yǎ
之。余欣然接取。拜而誦之。鏗鏘法曲。殷殷雅

yīn 。 yáng yáng hū yuè xīn wén 。 pì rú qián tà pó wáng dàn liú lí qín 。 xū
音。洋洋乎悅心聞。譬如乾闥婆王彈瑠璃琴。須

mí tiào 。 dà hǎi xiōng yǒng 。 cǎo mù cóng lín 。 jìn fā xuàn shēng 。 jīn
彌踔跳。大海洶涌。草木叢林。盡發絃聲。金

sè tóu tuó 。 bú jué qǐ zuò wǔ 。 zài zhǎn liǎng běn 。 shěn sī diǎn duì 。 xiě
色頭陀。不覺起作舞。再展兩本。沈思點對。寫

shǒu bú tóng 。 hù yǒu dé shī 。 bú kě bú zhèng 。 nǎi fēn shuǐ rǔ yú jié jiǎo
手不同。互有得失。不可不正。乃分水乳於結角

luó wén zhī chù 。 jiǎn jīn shā yú dāo diāo cān chà zhī jì 。 jiā wǒ diǎn zhe páng
羅紋之處。揀金沙於刀刁參差之際。加倭點著旁

xùn 。 jiān kǎo shì jì 。 xì shū qí shàng 。 yì zài wéi chū xué yě 。 liǎng cì
訓。間考事跡。細書其上。意在為初學也。兩次

shè yuè shǐ dé tuō shǒu 。 chán shān huān xǐ 。 bù zhǐ zì biàn zhǐ bǐ 。 xīn kǔ
涉月始得脫手。禪山歡喜。不止自辨紙筆。辛苦

shàn xiě 。 zhí fù yìn shēng 。 yǐ lìng kān xíng 。 qí wéi fǎ yòng xīn 。 kě wèi
繕寫。直付印生。以令刊行。其為法用心。可謂

qín yī 。 yú shì zhòng jiǎn yǒng píng suǒ chēng zhě 。 shí ér dé
勤矣。於是重檢永平所稱者。十而得

sì wǔ fāng zhī lù wài yóu duō ér wèi quánshōu yě xī ruì yán yuǎngōng
四五。方知錄外猶多而未全收也。昔瑞岩遠公。

bá qǔ yǒng píng guāng lù jí wéi yī juàn zuò zhī bá yún dé bǎi qiān zhī
拔取永平廣錄。輯為一卷。作之跋云。得百千之

shí yī yì cǐ yì tiān tóng zhī shí yī yú xiǎng bì yǒu guāng lù zài zhī
十一。抑此亦天童之十一歟。想必有廣錄在。只

yuàn hòu xián qín sōu luó zhī
願後賢勤搜羅之

shí yán bǎo bā nián lóng cì gēngshēnzhōngyuán hòu yī rì
岿延寶八年龍次庚申中元後一日

hòu xué shā mén bái wàn shān shè bǐ yú dōng hǎi wáng zǐ fēng
後學沙門白叵山涉筆于東海王子峯

